

Vino versus veritas?

»Nalijmo si čiste vode!«

Ljubljanski grafit, 2013, © Photo by Paul McClure, 2013 published on www.flickr.com

Vsebina

Nalijmo si čiste vode	4
Nastopil je ČAS!	8
Sledi skozi čas!	10
Doslej ni bilo priložnosti in nimamo si kaj očitati	12
Sanjava holizacija versus alkoholikatolizacija	12
Slava živim različnostim versus hribovske spominčice preteklosti	13
Obsedenosti pišočih posameznikov	15
Dva strupa, požegnana medija kolonialne miselnosti: kava in Al-Kohl in literarni odzivi treh velikih slovenskih pisateljev, Cankarja, Prešerna in Kermaunerja	17
Skodelica kave ali kloaka krivic	18
Krst pri Izviru – vino ali veritas	23
You can not fool all the people all the time	30
Nova duhovnost – je na prostem trgu storitev; jo je treba regulirati?	33

Marko Hren

Sanjava prostost duha

Spletna verzija za objavo na portalu <http://www.ateisti.si/>

In v spletnem arhivu NUK. www.dlib.si

Krajša verzija bo objavljena v zborniku Združenja ateistov Slovenije 2014.

Vino versus veritas? Nalijmo si čiste vode!

Avtor: Marko Hren

Uredil in oblikoval: Marko Hren

Samozaložba, Ljubljana, 2013

Spletna verzija za objavo na portalu <http://www.ateisti.si/> in v spletnem arhivu NUK.
www.dlib.si

Krajša verzija besedila bo objavljena v zborniku Združenja ateistov Slovenije / ur.
Jože Kos Grabar / Maribor, 2014.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

130.2(497.4)(0.034.2)
141.45(497.4)(0.034.2)

HREN, Marko, 1959-

Vino versus veritas [Elektronski vir] : nalijmo si čiste vode! / Marko Hren. - El.
knjiga. - Ljubljana : samozal., 2013

ISBN 978-961-92623-3-7 (pdf)

270009856

Povzetek:

Pri poskusih bistrega pogleda na patološkost civilizacije se ne moremo izogniti vlogi motilcev jasne percepcije in med vsemi toksikacijami preprosto moramo izpostaviti očiten fenomen alkoholizacije (al-kohl, arabsko zamegljevalec) in katoliziranosti koloniziranih populacij na Zemlji. Pogum zbuja dejstvo, da so najvidnejši razumniki pri nas in v svetu skož čas vzdrževali sled starih, izvirnih kozmologij in zapise o uporabi zoper nasilno katolizacijo. Avtor v besedilu odstira in povezuje del teh sledi skož zgodbe nekaterih najvidnejših slovenskih razumnikov, vključno z avtorjema slovenske himne in simbolov. Razmišljanja vodijo v smer sodobne aplicirane inovativne teologije »sanjama«. S tem kliče h katarzičnemu in bistremu vpogledu v resnico o kozmologijah na slovenskih tleh, kar razume kot predpogoj za revitalizacijo okolja in skupnosti in obenem kot pogoj za snovanje trajnostne vizije, ki lahko zaživi samo s trdno sidranimi koreninami v realnih tradicijah.

Ključne besede: *hram, skupnost, habitat, upasana, sanjava, prostost duha, slovanska mitologija in kozmologija.*

Abstract:

Exploring the pathological nature of the civilisation one cannot oversee the role of disruptors of clear perception, and amongst them the historic role of alcohol-isation (al-kohl, in arab: the blinding agent) and of the catholisation/Christianisation process on Earth itself in particular. It is encouraging that we are able to track the record of diverse authors who maintained the threads of ancient (source) cosmologies and of the resistance to the violent Christianisation. The author integrates and interweaves a set of such contributions in Slovenia into a logical, consistent and coherent concept, leading to an innovative contemporary cosmology under a working title »theology of sanjama«. Following pragmatic approach, the author calls for a sober inside and truthful view on the ancient cosmologies suffused on the grounds of Slovenia; he argues that this would provide grounds for the revitalisation of both, the environment and of the communities as well as provide for a center of gravity to evolve a realistic, sustainable development scenario for the region, rooted in realistic, truthful traditions.

Keywords: *arham, community, habitat, upasana, sanyama, Naked Spirit, Slavic cosmology mythology and beliefs.*

Vino ali veritas

Nalijmo si čiste vode

Naj bo sporočilo tega pisanja sprejeto bistro. Pri vprašanju teizem-ateizem-holizem so Sloveniji zvezde naklonjene in tudi to nam narekuje odgovornost ter daje polet, da meč, ki visi nad tem vprašanjem pretopimo v vrtnarsko motiko. *Il faut cultiver son jardin*, pravi Voltairov Čisti. Poskrbimo za svoj hram¹ oziroma habitat! Revitalizirajmo okolje! Državne simbole Republike Slovenije je oblikoval znanstvenik in umetnik Holizma in Geomantije, zdravitelj habitatov. Državno himno je spesnila oseba programirana za teologa, ki pa je – po tem ko je bila očitno večji del življenja obsedena z vprašanjem vloge POMOR² v kulturi, obenem pa že zbistrena z evropskimi progresivnimi miselnimi tokovi - spregledala in uvidela ključni problem. Zato, gotovo pa ne zaradi siceršnjih cenzur, ki so tedaj determinirale objavljene verzije rokopisov, je roka avtorja Slovenske himne iz sklepnih kitic³ Zdravice črtala boga. Po nekaterih virih je bila ta oseba saturirana z al-kohlom; kritični intelektualci so bili bržkone preiščena tarča sistematičnega zastrupljanja, o katerem bo govora v nadaljevanju. Pesnikova smrt in njegova pozna dela, ki so bila menda v veliki meri uničena, ne bodo bržkone nikoli do konca raziskana!? A vsaj Krst lahko beremo v novi luči in odkrili bomo, da imamo kozmogramske vzvode za razklenitev tisočletnih varljivih miselnih vzorcev nastavljene. Potrebujemo le še kritično maso energije (vitalnosti) in treznosti (bistrosti ali jasno-vidnosti) in fiktivna zgradba bo razpadla sama⁴. Sklenimo: predpogoj za družbeni preobrat vrednot je, da se kritična masa prebivalstva znebi substanc, ki omogočajo manipuliranje in se odločno osredotoči k bistri, jasni percepciji.

Zamegljena percepcija se nanaša na ta trenutek in na preteklost. V Sloveniji se vzdržujejo kronične težave z zgodovinjem in zato tudi z razumevanjem dejanj v preteklosti, posledično pa imamo težave z vizijo. Slaba povezanost aktualnih identitet z duhovnim bogastvom naših prednikov, ki so polnili zakladnico védenja in zapise v hramih, ki jih naseljujemo, je za vitalnost **skupnosti** prepomemben dejavnik, da bi ga lahko zanemarjali. Naglavni greh te zablode je po oceni prostosti duha v nasilnem pokristjanjevanju (duhovna kolonializacija in alkoholikatolizacija). Zaradi te pregrešnosti, ki je sistematično zatirala prostost duha skoz stoletja inkvizicij, se še dandanašnji otepamo tako z interpretacijami obdobja pokristjanjevanja, kot dogajanj ob drugi svetovni vojni in ne-nazadnje z interpretacijami dogajanj ob osamosvajanju Slovenije koncem 80'ih let prejšnjega stoletja. Otepamo se seveda

¹ Besedo HRAM uporabljamo povsod v besedilu kot sinonim za habitat; zvočna slika slovenske besede za dom, hram, je na las podobna starodavni azijsko-vedantski sanskritski kodi sestavljenih pomenskih zlogov ARHAM, iz katere je je porojeni več izpeljank, med njimi HRAM. Hram nam pomeni celovito energijsko prostorsko bitje z vso anima-diverzitetjo, ki jo naseljuje.

² Povsod v besedilu uporabljamo akronim POMOR za besedno zvezo »prevladujoča organizacija monoteistične religije«. Zavedamo se, da ne more biti prijetno, ko se oko praktično na vsaki strani spotakne ob to zlovesčo besedo – a akronim ustreza hipotezi dotične organizacije.

³ Posnetki izvornikov obeh verzij Prešernove Zdravice so objavljeni med drugim na spletni strani <http://www.hervardi.com/zdravica.php>.

⁴ Teza, da bodo metastatične strukture POMOR s časom implodirale same, je znana: iz ust najvidnejših slovenskih intelektualcev sem jo slišal ničlikokrat. Sam mislim, da je razlog za ponavljanje te teze strah pred tisočletno nasilnostjo dotične organizacije in zavoljo tega strah pred odkritim angažmajem. Aktivistke in aktivisti Društva za zaščito ustave in žrtev cerkve so vsem lahko dober vzor. Prebili so led tisočletnega molka.

tudi z iz trte izvitimi⁵ in grotesknimi trditvami o »krščanskih« koreninah Slovencev in to kljub temu, da so odkritja zadnjih desetletij izdatno prispevala k dokazom o zmanipuliranosti (in hkrati k demistificiranju) uradnih verzij spisov POMOR. Obenem se uveljavljajo poglobljanja in raziskovanja o pred-krščanskih verovanjih in kozmologijah, ki tvorijo dejanske korenine in etimološke kode na katere se (med drugim) lahko opirajo identitete posameznikov in posameznic. Izvirna pregreha izpred davnih stoletij v velikem delu poustvarja konfliktno stanje (tudi) na slovenskih tleh vse do danes. Zato je treba s to zgodovinsko zagato opraviti.

Rešujeta nas dve civilizacijski pridobitvi: prost dostop do informacij (internet) in temeljna listina o človekovih pravicah (ustavne pravice)- dva vzvoda, ki obetata sprostitev kritične mase uvida in energije za spremembo paradigme v kritični masi prebivalstva. Heretikov ne morejo več kar tako sežgati na grmadi, naše knjige pa lahko visijo kjerkoli v oblaku na svetovnem spletu. Ne da se jih sežgati. Sistem se je bistveno spremenil (tako tehnološko kot vrednostno), posamezniki na oblasti pa se vedejo enako kot pred stoletji – fevdalna gospoda paktira z duhovno in tvori plenilske karte. Šele zdaj, ampak res, šele zdaj, je pravna država toliko zrela, da plenilsko gospodo sodno preganja in trpa v zapore (če ne pobegnejo). V minulih mesecih so se za Slovenijo primeril precedenčni in simbolni dogodki; a javnost jih je obravnavala s pomanjkljivo pozornostjo. Nismo dostojno slavili velikega razodetja. Gre za priznanje v sodnem postopku o očitanih kaznivih dejanjih, pri katerih je med drugim sodelovala najvišja hierarhija in številni zaposleni (profesionalni kader!) v POMOR. Gre za afero najvišjih razsežnosti – za pranje milijonov evrov denarja davkoplachevalcev neposredno v prid zgoraj opisanemu kartelu; končnega ponora opranega denarja (iz naslova fiktivnih računov gradbenega podjetja, ki ga je vodila vidna aktivistka in nekdanja funkcionarka političnega krila POMOR pri obnovi nepremičnin v lasti taiste POMOR), še ne poznamo, a če je kaj pravice v tej deželi, so po zgodovinskem priznanju preiskovalni organi končnim prejemnikom opranega denarja na sledi. Če so bili izstavljeni računi za neopravljena dela in če so pri tem sodelovali profesionalci (tudi najvišji »svečeniki«) POMOR in najvidnejši aktivisti političnega krila POMOR, potem je smer raziskovanj preiskovalnih organov bržkone zožena na zelo jasno definiran krog povezanih pravnih in fizičnih oseb. Vrhovno globalno vodstvo multinacionalnega fenomena POMOR je sicer reagiralo s simbolnim⁶ sankcioniranjem vrha lokalne organizacije, a s tem je multinacionalka proces šele priznala in domine bodo začele padati. Vse to odpira prostor za temeljito

⁵ Iz trte izvit: lažniv, zaradi al-kohla popačena informacija, neresnična vest. Slovenski jezik gre do konca v jasnosti; besedna zveza, ki kaže na vir al-kohla (trta) je v pregovoru neposredno povezana z LAŽJO. Zanimivo, voda-v-vino razumljeno kot prva laž v oni knjižni uspešnici, iz trte izvita izmišljotina se danes pretaka po Zemlji in zemljanom megli pogled.

⁶ Zanimiv je vzporedni proces, ki ga je ob vrhuncu afere Mariborske enote po naši hipotezi vodilo kar samo vodstvo multinacionalke POMOR, tako da je nemara samo sproduciralo kontra-afero, skoz katero so želeli »očistiti« ime enega svojih najvišjih funkcionarjev. Utemeljeno sumimo, da je POMOR sam režiral afero v kateri je bilo dotičnemu očitano očetovstvo. Človek, ki je odigral vlogo namišljenega sina, je visoki uslužbenec mogočnega sponzorja multinacionalke POMOR in popolnoma nemogoče je, da bi »namišljeni sin« šel v konflikt z najmočnejšim partnerjem svojega velikega šefa, delodajalca; slednji je imel dostop do najvišjih funkcionarjev multinacionalke POMOR in »afero« so lahko dorekli neposredno na samem vrhu. Vse je bilo odigramo preveč perfektno, da bi zapisani hipotezi ne dajali velike verjetnosti. Zanimivo je tudi, da mediji niso obravnavali dejstva, ki ga je priznal sam visoki funkcionar POMOR: da je imel kot nižji uslužbenec POMOR razmerje s svojo učenko, kar bi moral biti dovoljšen prekršek zaradi katerega bi funkcionar moral odstopiti! Če parafriziramo samega funkcionarja: »tudi če bližina z ono osebo ni bila take vrste, da bi se iz te bližine lahko rodil človek« je samo dejstvo, da je imel kot »svečenik« odnos z učenko, ki mu je bila zaupana v vzgojo, dovolj za sankcije. Ta afera je bila več kot očitno režirana zato, da bi se POMOR prikazal v svetli luči in da bi vsaj koga v hierarhiji »oprli« in pokazali kot nedolžnega. A POMOR se ne da očistiti in treznim očem se ga ne da prikazovati kot dobronamerno inštitucijo.

reformo. Prostost duha ocenjuje, da je možno prostor očistiti naplavin tisočletnih laži v kratki dobi dveh desetletij.

Uvodoma želim učvrstiti tezo o izrazitih težavah, ki jih imamo v Sloveniji z zgodovinjem. Nekaj (dovolj) časa sem bil član predsedstva Združenja za Vrednote slovenske osamosvojitve (VSO) in videl sem na lastne oči, na kakšen način so se »zmagovalci« lotili pisanja zgodovine. Zaradi ne-transparentnega, izrazito in nedvoumno klientelističnega, pristranskega, vnaprej dualistično zastavljenega, brez vpogleda primarnih virov vnaprej obsojajočega pristopa k »osrednjemu projektu« VSO, izdelavi t.i. »*Bela knjiga osamosvajanja*«⁷, sem iz organizacije izstopil. V dotični krožek osamosvojiteljev sem vstopil s programirano dozo potrebne naivnosti in upal sem si verjeti, da obstaja možnost, da bo krožek deloval pošteno in resnicoljubno. A prepričali so me, da tega ne zmorejo in nočejo in sem iz krožka izstopil s še bolj trdnim spoznanjem, da je **verodostojno in transparentno zgodovinjene potreben humus za mirno sožitje RAZLIČNOSTI**, in, da je **amnezija najmočnejši grobar vizije**. Tako levi kot desni protagonisti nas vlečejo v amnezijo – vsak s svojo manipulativno »resnico«. Mirne duše si lahko predstavljam, kako so fantje v imperialnem Rimu pod in pred Konstantinom spletkarili, pisarili in prirejali osnutke kasnejše knjižne uspešnice, ki ji v ZASovem prvem zborniku (v nadaljevanju ZAS I) lucidni avtor nadene oznako ponesrečenega »astrološko-teološkega literarnega križanca« iz katere je P. Rovska predhodnica Hollywooda, sedaj že tisočletni POMOR, napravila knjižni hit. Ko sem pristal na to, da me izvolijo v predsedstvo VSO, sem nekaterim kolegom »levičarjem« – ki so ob tej moji potezi zmajevali z glavo - odkrito razložil svoje poslanstvo, ki je bilo striktno usmerjeno v etično zgodovinjene; kljub temu, da me je t.i. levičarske scena začela označevati kot »janševca« in prodano dušo, konformista, sem se dela v VSO lotil z vso resnostjo; zgodovinjene je preresna stvar, s preobsežnimi dolgoročnimi posledicami, da bi jo lahko prepuščali polarizacijskim krožkom. A enako kot levi, so razmišljali v VSO --- vsaj tako se je kmalu pokazalo. Namreč. Oboji vedo, da nisem »njihov«. In seveda nisem nikogaršnji, ne njihov in ne njihov. V tej deželi večina zmore samo poistovetenje s konfliktnimi poli – dualistično, tako kot to uči POMOR. Redko se najde kdo, ki zmore celovit pogleda na stvar in resnicoljubno percepcijo, brez vnaprejšnjih pred-sodkov. Polarnost je orodje onemu grobarju vizije, ki mu je ime

⁷ Bela knjiga Slovenske osamosvojitve je izšla pomladi 2013 pri založbi Nova obzorja. Podnaslov se glasi »Nasprotovanja, ovire, izdaja«, kar najavlja, da je to emblematski primer dualistične, polarizacijske izdaje, ki nemara resnicoljubno obelodani del zgodbe, vendar s ciljem, da konsolidira in podžge svoje privržence in ne s ciljem, da bi se približala objektivnemu zgodovinjenu, torej, celovitemu poročilu o osamosvajanju, kar jasno kaže tudi dejstvo, da navkljub pravilom, ki veljajo v resni publicistiki v kolofonu publikacije ni naveden uredniški odbor, za knjigo pa očitno ne stoji noben strokovnjak, saj nikjer ni najti njenega ali njegovega imena. Za naše razmišljanje je ilustrativen predvsem predgovor predsednika Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve. Ta trdi, da je bil čas izpred četrto stoletja »najburnejše in najbolj herojsko« obdobje v celotni znani zgodovini slovenskega naroda. Kaj pa Črtomirov upor zoper pokristjanjevanje? Želi Kmetič reči, da je tisti čas »neznana zgodovina«? Protestirati moramo tudi proti Kmetičevi trditvi, da se je »Slovenska pomlad začela spontano«, kot reakcija na aretacije in sojenje Janši, Borštnerju, Tasiču in Zavrlu. Termin »Slovenska pomlad« smo kodirali poleti 1988 z izidom posebne številke revije Independent voices from Slovenia, ki jo je urejalo in izdajalo v angleškem jeziku mirovno gibanje v Sloveniji; tematska številka, ki sva jo uredila z Bracom Rotarjem, je nosila naslov »Slovenian Spring, Centralism or Democracy« in v njej najdemo podrobno ozadje nastajanja Slovenske pomladi; da je odpor ob navedenih aretacijah logično nadaljevanje prej vzpostavljenih pro-demokratskih in k človekovim pravicam usmerjenih struktur slovenske civilne družbe, smo podrobneje opisali tudi v številnih drugih besedilih; glej na primer kompilacijo Če hočeš mir, pripravljaj mir na www.dlib.si, ur. Marko Hren. Slovenska pomlad se NI začela z afero Janša, Borštner, Tasič, Zavrl. VSO-jeva Bela knjiga je dokaz za tezo o resnem problemu, ki ga ima Slovenija z zgodovinjem. Poneverbe, kakršne si je privoščil POMOR pred slabimi dvema tisočletji, se tako z VSOjem nadaljujejo tudi v 21. stoletju.

Amnezija. Sam se samo vedno vnovič nasmiham, ko doživim samodejne izraze predalčkanja, ko me brez argumentov in brez realnih osnov, in ne da bi kdo imel željo, da bi se resneje pozanimal o resnici, vštrevajo enkrat v ta, drugič v oni pol. Je morda razlog za slepo bipolarnost zamegljeni um, ki ne zmore bistro videti spektra različnosti? Popolnoma **enako raven skrupuloznega vztrajanja na etičnih standardih** usmerjam na VSO kot na Odbor za Roško, na gibanje za trajnostni razvoj Slovenije & »friends« & »strici« ali na stare new-agerske sopotnike. Vse trditve lahko seveda dokažem z zajetnim arhivom korespondenc in objav. A-teist, nevernik v dogme polarnih/linearnih ideologij, ni nikogaršnji. Ostati mora zvest etičnim načelom in resnicoljubnim u-vidom; na dogme in karizmatične voditelje, sproducirane gururje in mnenjske voditelje pa se požvižga.

Zato sem vesel ZAS-ovih zbornikov in rade volje prispevam dodaten zorni kot – zorni kot sanjave prostosti duha, častilcev čiste vode. Alkoholikatolizacija prebivalstva na ozemlju današnje Slovenije je namreč povzročila temeljito izgubo kolektivnega spomina. Posledice dolgotrajne toksikacije prebivalstva koloniziranih dežel so strašne. **Identitete so zamegljene, stik s habitati/hrami in kompleksnimi energijami v prostoru pa kastriran.** Za oživitev okolja in stika prebivalstva z bitji prostorske anima-diverzitete je potrebno sistematično zdravljenje in resnično širokopotezno dolgotrajno delo. Na dan je spraviti usedline vitalnih kozmologij. **Revitalizirati bo treba naravne - tako speče kot zastrte in zatrte - energijske vitalne točke.** Tudi tu so nam zvezde naklonjene – tretjino ozemlja varujemo v režimu **NATURA**, navidez nerazumna razparceliranost zemljišč in zapletena lastniška struktura pa je minula desetletja služila kot varovalka, ki je vsaj deloma ustavila divjo plenilsko logiko. Na srečo so vsehskozni v zgodovini obstajali posamezniki, ki so po vesti verno zapisovali po-vesti o starih znanjih in verovanjih. Zahvaljujoč genialnemu **Josipu Vandotu** in nič manj genialnemu **Jožetu Galetu**, ki je Vandotov že tako hollywoodski tekst v scenariju še okrepil, je ne le preživela temveč zaslovela teta **Pehta**, pregnana zdravilka, in **Kosobrin**, druid. Je mar naključje, da je **Vandot** za nosilni problem zgodbe postavil **Mojčino slepoto**, in kot osrednje sporočilo oznanjenje, da tudi za slepoto rase zdravilna rožca. Edina zdravilka, ki to rožo pozna, pa je pregnana v gore?!?!? Bele vile na Bohinjskem še živijo v pripovedkah starcev. Ko sem pasel krave na planinah pod Vršaki – so mi stare domačinke povedale marsikero, in tudi pokazale skrivna mesta, ki jih znam najti v gorah še danes. Spomina na staro vero in stare kozmološke prakse, se ni dalo izbrisati s še tako sistematično inkvizicijo⁸. Nenazadnje, nas v hribovitih delih Slovenije na to spominjajo imena bistrih vodonosnikov; med njimi izstopa Bela, Belca, in ti nas ne vodijo stran od staroslovanskega Belina in drugih entitet, ki so lastne izviro. A povezave bo treba najti znova. Ločitev od korenin je bila groba, arogantna, zla, nasilna, vodena iz koristoljubja in posesivnega odnosa do habitatov. Spomin na korenine so agenti POMOR uničevali s še hujšo krvoločnostjo kot so pokristjanjevali; inkvizicije so trajale stoletja, vse dokler niso sledi starih vedstev ostale samo še v zametkih. Povezava do korenin je lahko samo v subtilnem, do hramov ljubečem in spoštljivem pristopu. Vse to nas navdihuje in nam nalaga odgovornost za delovanje. Slovani smo imeli v izvornem ritualu stik s studenčnico, izvirsko vodo, in spomin na izvir gnezdi globoko v naših spominskih kodah, globoko v nas – in iz globin odmeva neustavljivo hrepenenje. Sporočilo je bistrilno: *prebivalci*

⁸ Spletna stran www.ajdi.org vsebuje besedila o zadnjem križarskem pohodu, ki ga beležimo na naših tleh – blizu Kobarida, zaradi vztrajnega čaščenja izvira!!!!

koloniziranih dežel, za slepoto obstaja napitek - utrgate ga pri izviru čiste studenčnice!

Nobeno naključje ne more biti, da resnica o prevarah in zločinih POMOR na svet prihaja sočasno s penetracijo vedenja o stvarstvu. Če se brez vsakršnih predsodkov sprostimo v umirjen logičen razmislek, je ideja o transcendentnem, omniprezentnem abstraktnem ENEM popolnoma kompatibilna z znanstvenimi dokazi o hologramskih in povsodprisotnih zapisih v genomih, o sposobnosti vode (vodika) za hrambo spomina in energije, kar vse navaja na logični sklep, da so vsa bitja in vse inteligence in vse zavesti v vse-mirju redundantno povezane v stohastično⁹ mrežo stalne pretočnosti in enovite vitalnosti; kompleksnega in vse-med-os-sebno povezanega (hologramskega) sistema, v katerem vsak delček vsebuje informacijo o celoti in seveda obratno – celota o vseh delčkih. Vsaka celica vsakega organizma vsebuje informacijo in energijo celote?! Obstaja celota, ima celota koherenten spomin, zapise?¹⁰ Nedavno odkritje ob sekvenciranju mikrobnih celic in s tem povezav evolucijskih linij organizmov na Zemlji, navaja na doslej neodkrite dokaze o vsepovsodnosti informacij v DNA različnih vrst organizmov. Ateisti bi tovrstnemu redundantnemu hologramskemu omrežju, po katerem se pretaka zavest o celoti, zlahka nadeli superlative s katerimi religije zaljšajo svoje bogove. Bo znanost počasi dokazala obstoj vsepovsodprisotnega (omniprezentnega) velike očesa, velike zavesti, velike zakladnice med seboj povezane mreže podatkov, v kateri se vse v vse smeri petih dimenzij odslukuje (transcendira)? Mar ni trend vzpostavitve vsepovsodnega (ubiquitous) internetnega relacijskega omrežja v katerega bo povezana večina ljudi in stvari (internet inteligentnih stvari) že precej dobra (a vendarle samo) simulacija omniprezentne kolektivne zavesti, korak k hipnemu maltene telepatskemu prenosu v polju transcendentnega?

Nastopil je ČAS!

Dokler ne bomo razvozlati mita o civilizacijskem pokristjanjevanju in odstranili al-kohla (arabsko: zasenčevalec oči, zamegljevalec vida) znanstvenih izsledkov ne bomo celovito razumeli, in ne uvideli globine vedstev naših prednikov, kaj šele jasno zaznavali animadiverzitetu hramov/habitatov. **Ko demistificiramo izmišljeni čudež o spreminjanju vode v al-kohl** (kar prostost duha razume kot prvo veliko manipulacijo iz že omenjene knjižne uspešnice) pridemo do čiste vode, do čistega pogleda in odpre se nam svet mitologije vode. Ko bomo (spet, po dolgih stoletjih brezbržnega onesnaževanja planeta ponovno) zaščitili studence in oboževali naše vode, bomo rešili tudi velik del težav s hramovi. A najprej bo treba do konca razkrinkati moč zmanipuliranega rituala, ki se vsakodnevno opravlja v onih razkošnih, z zlatom ozaljšanih velikih hišah s suličastimi stolpi, ki – kot da – grozijo nebu. Kakšna naduta antropocentrična gesta: groziti nebu, vse-mirju!?!? In kakšna zla pregreha: onečastiti bistro vodo in jo spreminjati v slepilo, vse to v osrednjem delu rituala/ liturgije v katerem naj bi obredno povezali skupnost?!

⁹ Na tem mestu uporabimo najmanj ambiciozen pridevnik stohastično, ki nemara ustreza dosedanjim znanstvenim odkritjem. Človeštvo nima na voljo znanstvenega aparata, s katerim bi potrdil kake močnejše koncepte povezanosti singularnih zavesti.

¹⁰ Tudi besedico celiti je potrebno dodati ateističnemu slovarju: slovenska beseda za zdravljenje je usmerjena k holizmu; zdravljenje in religijo poveže z eno samo besedo CELITI, povezovati (nazaj) v celoto.

Spremenimo VODO nazaj v VODO. Nalijmo si čiste vode. Priklonimo se izviru. Morda kdo ne-bistro misli, da naši predniki niso Vedeli, da se v vodiku skriva povsod-prisotna moč, energija in informacija? Voda je omni-prezentna in transcendentna, spreminja forme, se reinkarnira in ima sposobnost samo-očiščenja. Če je kaj mističnega na tem planetu, potem je to misterij moči samo-očiščenja vode: le kako lahko pri vsej svinjariji na Zemlji, pride voda iz globin še kje čista?!?! Je še kje kdo tako zelo ošaben, da lahko trdi, da so tisti, ki v osrednjem ritualu spreminjajo vodo v al-kohl, prinesli slovanskim (in drugim alkoholikatoliziranim) ljudstvom višjo raven civilizacije, višjo raven kulture, kot je bila tista, ki je skromna nevidna svetišča oblikovala ob izviri, s polaganjem kamnov za očiščenje in energiziranje dobrih misli?¹¹ Se višja raven civilizacije bolj kaže v spoštljivem priklonu izviru bistrilnega bazičnega elementa¹² bivanja, ali pa v detonacijah karbidovk ob najvišjih zapovedanih »duhovnih« praznikih ob slovenskih zidanicah. Le kaj si mislijo inteligentna bitja iz drugih teles vse-mirja, ko s svojimi plovili krožijo nad Zemljo ob kakem zapovedanem prazniku POMOR; kako naj verjamejo, da gre za »najbolj kontemplativen praznik miru in ljubezni« kar ga premora današnja civilizacija in ne za vojni spopad primitivnih ljudstev? Ko jim povemo, da je problem v konspirativni konverziji ključnega napitka človeštva v zasenčevalec uma, ki iz potencialno blagega, razumnega mirnega bitja napravi zaslepljeno popadljivo zver in zmanipuliranega vojščaka/podložnika, so jim reči na Zemlji bolj razumljive. Prvi čudež iz one knjižne uspešnice POMOR, je po presoji prostosti duha prva velika manipulacija, s katero so nadvse uspešno pokorili in pasivizirali številne civilizacije na Zemlji. Vemo, kolonizirane staroselce so kolonialni plenilci strpali v rezervate, odraslim pred vrata postavili gore najcenejšega al-kohla ali jih pobili, otroke zvelkli v jezuitske in druge ideološke prevzgojevalnice in po par generacijah so s prsti kazali na tiste iz katerih se ni dalo narediti sužnjeve, vpijoč s prezirom: »apatični brezdelneži«. Za Ateiste pa so lože in redi POMOR ustvarili lažnive mantre kot je »*In vino veritas*« alias »*Nalijmo si čistega vina*«. So nasedli tudi možgani za očmi, ki berejo te vrstice? Metoda zaslepljevanja in pasivizacije prebivalstva se v zgodovini neprestano ponavlja. Izstopa primer heroinizacije revolt generacije v ZDA ob vojni v Vietnamu. Se še spominjamo trojne partije ameriških obveščevalnih služb, ki so drogo, s katero so saturirale in tako pasivizirale demonstracije v ZDA, proizvajale v velikem delu v Afganistanu, kjer so na ta način sočasno podprle mudjahedine v boju proti penetraciji komunističnih idej, iz dobička na drogah pa tajno in zunaj-proračunsko financirale oboroževanje in druge operacije v tretjih deželah? Isto metodo je policija uporabila v (post)-frankovski Španiji, zlasti v pasivizaciji revoltnih Baskov; baskovski anarho-pacifisti so to metodo poznali, jo analizirali in o njej govorili javno. Smo se kaj naučili? Lahko bi se: motilci (disruptorji percepcije) so danes številni in sofisticirani.

J'accuse! Obsojam! Pri presoji tovrstnih zgodovinskih dejstev ne more biti nobenega odpustka. Pomor kultur po Zemlji je bil strašen. Obupno strašen. Krivec za pomore je v prvi vrsti glavni kolaborant: POMOR.

¹¹ Slovenski jezik je tu natančen: besedo za modrost enači s sposobnostjo samo-očiščenja vode. Bistrost, zbistritev, bister je tisti, ki ima sposobnost za očiščenje misli od naplavin.

¹² V središču Ljubljane, blizu Ljubljanice, se je pojavil zgovoren grafit: »The person You Love is 72,8% Water«.

Sledi skozi čas!

Prvi ZASov zbornik odlikuje enciklopedičnost prispevkov in odličen nabor avtorjev. Strinjam se z uvodničarji prvega zbornika, da je potrebno na obravnavani tematiki puščati sled skozi čas. Več kot to, skrbeti je treba za negovanje tradicije razslepljevanja populacije in vzdrževati nit, povezanost, tradicijo z vsemi, ki so to delali pred nami. Prvi ZASov zbornik je prvovrstna medicina za stanje duha in vsebuje dober nabor komponent potrebnih za premislek o posledicah tisočletne alkoholikatolizacije. Mislim tudi, da so ostrina in radikalnost navedb v zborniku praviloma na mestu, zlasti tam, kjer je govora o problematiziranju premoženja in o vlogi POMOR (npr. besedilo, ki ga je prispeval **Vlado Began**), povsem na mestu je jedrnata a natančna in mestoma tudi ridikulizirajoča predstavitev protislovij in tudi evidentnih ne-umnosti iz tiste že omenjene ponesrečene knjižne uspešnice taiste POMOR (glej **Hardvik Pirnovar, Vojteh Urbančič** idr.). Na posameznih mestih v prvem zborniku pa je treba opozoriti na neutemeljen prezir, ki izhaja iz posplošene sodbe do religij; tako se ni moč strinjati s sodbo Urbančiča, ki trdi¹³, da »*znanstveni način razumevanja fizičnega sveta sloni na tisočletnih izkustvih generacij znanstvenikov in je potrjen z nešteti poskusi, za religiozno prepričanje pa je značilno verovanje brez dokazov in infantilni odnos do zunanje realnosti, značilen za zaostalo družbeno zavest ali za otroško dojetje sveta*«. Ne moremo primerjati nekonsistentne zgradbe spisov in verovanj protagonistov POMOR, ki temeljijo na dokazano zmanipuliranih zapisih izpred slabih dveh tisočletij, z religioznimi praksami, ki temeljijo na neprekinjeni, dolga tisočletja trajajoči in koherentni tradiciji, skozi katero se je svečeniška praksa neprekinjeno brusila in razvijala in sloni na tisočletnih izkustvih generacij svečnikov (jogijev, meditantov, zdraviteljev, šamanov, nangarijev...) in je potrjena na nešteti praktičnih uspešnih primerih celostnega zdravljenja (celjenja) in na dokazanih učinkih delujoče družbene organiziranosti.

Razlogov za pisanje je tako več kot dovolj - nekaj jih je spodbudil prav ZAS I. Artificielna in s kontradiktornimi trditvami onesposobljena »duhovnost« POMOR, dodatno obremenjena z neizbrisljivo dediščino kolonialne-plenilske karme, je povzročila duhovni vakuum, v katerega se je po zakonu ekonomije (zakon ekonomije v žlahtnem pomenu, narekuje ubiranje najlažje poti, zakon, po katerem deluje voda) naselila pretežno¹⁴ (ne pa izključno) hiperkonzumacijska poplava pretencioznih new-agerskih storitev instantne duhovnosti. Ne eni in ne drugi ne morejo v resnici zadovoljiti svobodnega, iskrenega, iščočega, raziskovalnega, resnicoljubnega duha.

ZASov zbornik predstavlja dragocen prispevek k terminološkemu redu, a vse to je šele začetek procesa. Naj uvodoma dodam dve besedi, ki predstavljata emblematski primer zavedenosti v razumevanju kompleksnih kozmologij. Beseda **šaman** je v Slovarju slovenskega knjižnega jezika opisana v izhodišču pejorativno saj je pripisana »primitivnim« ljudstvom. »*Šaman, pri nekaterih primitivnih ljudstvih kdor ima v zamaknjenju neposreden stik z duhovi, nadnaravnimi silami in vpliva nanje: šaman mrmra svoje molitve*«. Shamanam v slovenski interpretaciji reduciramo na primitivizem. In tudi razlaga pojma šaman je temu primerno primitivna. To

¹³ Zbornik ZAS št. I, stran 31.

¹⁴ Glej opombo št. 22 v tem besedilu.

dopuščamo v 21 stoletju, pri tem, ko sanskrit slovar nakazuje na razsežnost pojma šaman takole: shama = Tranquility, shamaM = mental tranquillity, shamaH = cessation of all material activities, **shamanaM = subsiding**. V nadaljevanju se bomo razpisali tudi o pomenu indo-slovanske kozmološke kode **SANJAMA**, namenoma pisane v dvojinski obliki besede sanjam (lahko tudi v obliki »sanjava«). Napravili bomo tudi povezavo z opusom **Tarasa Kermaurnerja** in njegovo drugenjsko znanostjo, drugenjsko teologijo, ki je (po mojem vedenju nevede) trdno stopila na pot h kozmologiji SANJAMA. Trdili bomo, da Tarasov razmislek o drugenjski znanosti, starodavna kategorija shamanam in koda sanjama peljejo v isto smer, v smer povezanosti, zlitja. Beseda re-ligare z navedenimi povezavami lahko dobi nov pomen: **re-ligare, ponovno povezati vse z vsem**. Smisel religije pa iskanje povezav med za-vestmi in bitji stvarstva, kar je možno samo z umikom iz linearnega presojojčega uma (shamanam) in zavestno pozornostjo na povezanosti (sanjam). K Tarasu se bomo še vrnil, k sanjam tudi! A-teisti?

V Slovenskem jeziku bi religijo lahko poimenovali z besedo **UPASANA** (nikakor ni moč ugotoviti, od kod nam pogovorna beseda »paše«, ki jo tako radi uporabljamo). Upati in upati si, pogum in vera imamo v eni besedi, ki v svojem pomenu pomeni bližino¹⁵. Upasati – pa v pogovornem jeziku že zdaj pomeni »pravilno naravnati«. V Sanskrtu tudi.

¹⁵ »Upa« v Sanskrtu neposredno pomeni »bližina«. **Upaśama**—completely peaceful, in control of the senses and mind, **upasatti***. connection with, union L.; service, worship L.; gift, donation, upasthaa = to stand near, to stand by

Doslej ni bilo priložnosti in nimamo si kaj očitati

Sanjava holizacija versus alkoholikatolizacija

K terminološkemu slovarju dodajamo v tem prispevku še dva ključna pojma: **plenilski kolonializem**, ki je lasten imperialnim fevdalno-škofovskim navezam in se udejanja skoz alkemijski proces **alkoholikato** na eni strani in etično naravnani, s strpnostjo in velikodušnostjo (empatijo) prežeti **holizem**¹⁶ kot medicina, ki izvira iz in upošteva tradicije vseh kozmoloških tokov in zapisov v hramovih, ki jih naseljujemo ter se oslanja na spoštljiv odnos do vseh bitij (animadiverzitet). Pred dobrim desetletjem je bil s sidranjem v peti dimenziji zasnovan multidisciplinarni eksperiment »**dealkoholikato**« in pričujoče besedilo črpa iz številnih meditacij ob sidranju projekta z mislečimi bitji, kar vključuje najvidnejše razumnike na področju religij v Sloveniji. Večidel smo se strinjali o načelih, ki so razdelana v nadaljevanju, a zaznati je bilo bojazen pred odkrito akcijo in javnim nastopom. Intelektualci živijo v conah udobja. Zato je projekt v celoti voden izven štiridimenzionalnega prostora. Kmalu po lansiranju projekta je visoki predstavnik POMOR javno spraševal, kdo, da se njegove organizacije boji. Odgovor je več kot jasen – POMOR se upravičeno bojijo vsi, ki bi z njimi lahko prišli v spor. V zraku je še vedno vonj po inkvizicijah.

Projekt dealkoholikato so nekateri, zlasti levo in ateistično pozicionirani razumniki sprva razumeli kot »**nacionalni projekt**«, ki bi promoviral Slovenski narod ali gradil na »specifični«, »posebni« vlogi te kolektivne identitete. Nekateri so reagirali polarizacijsko, inertno, in se ob predpostavki, da gre za neko obliko povzdigovanja nacije, od projekta umaknili. Spet drugi so menili, da je projekt preveč frontovski in napadalen. Zato je bila tem vprašanju minulih pet let v peti dimenziji posvečena posebna pozornost¹⁷. Govorimo o teritoriju, kompleksnem hramu, o prostorski kolektivni identiteti in ne ozko vzeti identiteti naroda. Zdraviti je treba kompleksno, večdimenzionalno prostorsko inteligentno telo. Proces kliče k celoviti preobrazbi, usmerjeni v celovito razumevanje bivanja na Zemlji in z Zemljo; raje kot o religioznosti (četudi smo zgoraj rehabilitirali besedo re-ligare), govorimo o holizmu; holizem in univerzalnost/ vse-mirnost pa predpostavljata povezanost, multidimenzionalnost bivanja, medtem ko dualistične monoteistične religije in druga verjetja predpostavljajo linearizem, polarnost, kar daje nastavke za izključevanje, konflikt, apartheid, in v skrajnosti izzvenijo kot plenilsko-kolonialni genocid. Proces je usmerjen v promocijo vrednot, ki se uveljavljajo ob boljšem razumevanju zakonitosti bivanja. Zato se vsepovsod redundantno artikulirajo IZJAVE, pomembne za transformacijo in o katerih ne more biti sence dvoma. Proces ni usmerjen proti POMOR, ki se sesuva oziroma implodira sama v lastni nezmožnosti kristaliziranja

¹⁶ Glej na primer THE FOUNDATION FOR HOLISTIC SPIRITUALITY <http://www.f4hs.org/>

¹⁷ Spomnimo: že Zmago Šmitek je bil s sklicem na Mircea Eliade za odgovor na zastavljeno vprašanje dovolj jednat in natančen, ko je v svojem uvodu v Mitološke korenine Slovencev zapisal: »Študij mitov v monokulturnem okolju nas ne pripelje daleč; v najboljšem primeru do spoznanja o omejenosti in fragmentarnosti tovrstnih virov, v najslabšem pa do samovoljnih razlag ali celo rasističnih konstruktov o »izvoljenem narodu«. Ob tem velja spomniti na besede M.Eliadeja, da ne moremo dojeti vsebine mitične misli, če ne upoštevamo mitologije v vsej njeni totalnosti in hkrati tudi lestvice vrednot, ki jih mitologija implicitno ali eksplicitno razglaša.«

čistih, nesebičnih sporočil ob pezi kriminalnih dejanj, ki so jih zakrivali njeni protagonisti v preteklosti. Proces je usmerjen v vzpostavitev resonančnega polja in s tem krepitev obstoječih pozitivnih procesov in prizadevanj številnih posameznikov in skupin, ki so v minulih desetletjih opravili preboj, preobrazbo, domačo nalogo in tistih, ki so v minulih stoletjih vzdrževali sled do korenin in izvirov; v tem prispevku omenjamo samo nekatere med njimi, a prav vsakomur, ki je dal prispevek k odgrinjanju težke mračne zavese posledic alkoholikatolizacije je treba izreči čast in hvaležnost.

Slava živim različnostim versus hribovske spominčice preteklosti

Parafrazirajmo **Slavoja Žižka**, ki je nedavno z besedami »*Ne potrebujemo več enotnosti, ampak več razlike*«¹⁸ napovedal potreben preobrat: ne potrebujemo več sprave, potrebujemo več različnosti! Medtem, ko so se naše žleze spominčice desetletja ubadale z vprašanjem sprave smo zanemarili preživele usedline in kali duhovnih tokov, ki so pustili v preteklosti sled na tleh s katerimi upravljamo prebivalci Slovenije, tisočletne sledi, od piščali iz medvedje kosti v Divjih babah nad Idrijco, prek megalitskega svetišča oblike Oriona v dolini Gračnice, domovališč Belih vil na Bohinjskem, dediščine Ajdovske jame, entitet iz Vandotov zgodnjih del naprej; do skrivnostne templarske energije kurjega očesa v silueti Slovenije v Gradu Grad. Vse entitete govorečega vtisnjenega spomina so del žive identitetne pokrajine. Opravka imamo z bogato paletto za(s)trtih različnosti, s katerimi se stoletje za stoletjem, tiho ali naglas, fanatično ukvarjajo témi posvečeni posamezniki in posameznice širom po Sloveniji. Koncept sprave predpostavlja (in podpihuje) polarizacije, koncept različnost predpostavlja (in podžiga) pluralizem. Problem Slovencev ni na relaciji partizani-domobranci, problem Slovenije je v pomoru spomina na pra-identitete in v nerazrešenem vprašanju nasilne katolizacije. Še naprej se puščamo naščuvati tistim, ki prebivalce namenoma polarizirajo na napačnem vprašanju! In kako se bomo temu uprli? Odgovor je jasen: revitalizirajmo pokrajino različnosti, ob biodiverziteti zavarujmo tudi anima-diverzitetu. Začnimo tako, da Krst pri Savici preberemo ponovno, bistro. V Krstu je ključ revitalizacije palete različnosti identitet sidranih v pluralnem polju tradicij. Krsta ni pisal pesnik domoljubja in ljubezni, pisal ga je pesnik, ki je **klical k duhovni prenovi**, k razmisleku o koreninah življa na naših tleh, o vrednotah, o stari veri. Pesnik je uporabil pridevnik »prosto« - ko je klical k izbiri vere in postave. Prosto predpostavlja odrekanje jezi! Vse, kar bo napajano iz jeze, ne bo moglo roditi dobrih sadov. Žal v javnem govoru t.i. kritični intelektualci, še kako kažejo naščuvanost in polarizirajo v sveti jezi drug na drugega, namesto, da bi stali na neodvisnih pozicijah pesnikove prostosti duha in pluralizma, ki ustreza stanju identitet v prostoru. V tem kontekstu je potrebno poglobljeno razumevanje različnosti samo-istovetenj. Za temeljit proces na relaciji **SPRAVA - VEČ RAZLIČNOSTI**, je treba torej razkrivati kozmologije iz preteklosti.

Ko je po deželi še vel vonj po inkvizicijskih grmadah so opogumljeni s prvimi prevodi kozmologij ne-evropskih kultur Prešernovi sodobniki postavili temelje sodobne misli in omogočili vznik komparativističnih znanstvenih disciplin. Svetovno znanje človeštva se prosto preliva med kulturami šele dobro stoletje, z internetom šele slabi

18 Intervju v Sobotni prilogi časopisa DELO, 2. marec 2013.

dve desetletji!¹⁹ "Katolizirana" populacija je dobila prve vire za komparativistiko šele pred dvema stoletjema in šele v času, ko se je rojevala moja generacija, so bili odkriti **PRVI** (prvi, ja, prvi) primarni²⁰ viri iz časa zgodnjega krščanstva in pred njim. S komparativistiko in dostopnostjo **prvih** primarnih virov je hitro padla v vodo večina mitov, iz-trte-zvitosti in dogm iz tiste večkrat omenjene knjižne uspešnice. Vključno z mitom o prvem čudežu, s katerim so lansirali alkemijski proces tisočletne manipulacije s prebivalstvom, ki ga je dosegla imperialna ambicija fevdalne in duhovne gosposke. **Noben farmacevtski PR 21stoletja se ne more primerjati s promocijo al-kohla, ki ga na Zemlji že skoraj dve tisočletji uprizarja POMOR.** Je lahko mega -projekt saturacije prebivalstva Zemlje s slepilom naključen?

Tri velike vojne so v minulem stoletju izčrpavale ustvarjalnost generacij naših staršev in starih staršev in dejansko onemogočale, da bi umirjeno premislili identitete, kozmologije in etos bivanja na naših tleh. Tako še danes ne vemo, kakšne vse so usedline spominov in zapisov prežetih v hramovih, s katerimi upravljamo prebivalci Slovenije - dolga stoletja jih je obvladovala dualistična, izključujoča, nasilna plenilska miselnost. O starih verah naših prednikov ne vemo praktično ničesar. Imperiji z ekonomsko krizo vračajo udarec tisočletnim kolonialnim spletkam in te morajo doživeti svoj epilog. Mati Zemlja se brani s podnebnimi fenomeni. **V razmisleku o novem etosu moramo govoriti o temeljnih pravicah hramov kot osrednjih subjektov in razumevanju trajnostnih razmerij s človekom. Ne bi bili smeli dopustiti, da bi na ta razmerja odločilno vplivali (t)isti interesi, sistemi in logike, ki so habitate razklali na fevde, škofije, kolonije, lovišča in rezervate;** Iluzorno bi bilo pričakovati, da so ti lahko blizu gravitacijskem centru kjer se generira nova paradigma, ki iz plenilske logike svet vleče v trajnostni razvoj prežet z etiko do vseh bitij. Nujno je razkriti elemente preživete kulturne dediščine in kozmologije, ki so tisočletno nasilje na naših tleh preživeli; tam biva znanje o stiku z elementalnimi bitji in njihovi medsebojni so-odvisnosti. In tu lahko izvira resnično domoljubje. Proces sprave s preteklostjo moramo razširiti s poglobljenim iskanjem kozmoloških usedlin na slovenskih tleh in rehabilitirati vse korenine, premisliti vse mitološke usedline ter jih enakopravno vzdati v zakladnico znanja in kolektivnega spomina. Tradicionalne vrednote so vezane na **skupnost** in **naravno okolje**, na ta dva primarna hrama vsakega bitja. Slovenija ima- kot rečeno uvodoma - za slednjo odlična izhodišča; tretjino ozemlja ščitimo v sistemu NATURA, ki je humus in odskočišče za prevrednotenje družbeno ekonomskih odnosov in prevoj v resonanco med tradicionalnimi vrednotami in tehnološkim razvojem, novimi trajnostnimi produkcijskimi vzorci in realnimi potrebami ljudmi, ki morajo nadomestiti ustaljene hiper-konzumacijske dualistične želje in izkoriščanje.

Mlajše generacije so ob odlični konkurenci storitev na področju prostosti duha in kvalitete bivanja že maltene povsem razbremenjene enostranskih interpretacij linearnih, dualističnih, monoteističnih kozmologij. Ne sprašujemo se več, zakaj so se praktično vse generacije intelektualcev izčrpavale na vprašanju vloge katolicizma. Tudi zdaj – tu živeče generacije ne moremo biti izjeme.²¹ Za razvojni preobrat **potrebujemo sproščene, zbistrene in zaceljene možgane kreativnega**

¹⁹ BhagavadGita je bila prevedena v Latinščino in kasneje v angleški jezik šele 1784, internet pa je bil standardiziran jeseni 1995.

²⁰ Kumranski zapisi Esenov in knjižnica evangelijev NagHammadi najdena v Egiptu.

²¹ V ZAS I tako Bogdan Škofijanc zapiše: »skušnjava, da bi razumel, čemu je človek skozi tisočletja namenil toliko svojih intelektualnih in materialnih potencialov za nekaj tako nedoločno iracionalnega kakor so božanstva, se nisem mogel upreti«.

segmenta populacija, a pomislimo samo, koliko milijard ur kreativne energije posvečamo zgodovinski manipulaciji POMOR in kaj vse kreativnega bi v tem času lahko ustvarili?!?! Brez razčiščene preteklosti bomo kreativni čas še naprej kurili za žganje naplavin, ki ovirajo prostost duha in razvoj. Alkoholikatoliziranost predstavlja naglavni greh, saj preprečuje vitalnost stika individue s kolektivom (skupnostjo), kastrira stik s predniki in onemogoča koherenco singularnega z univerzalnim. Pa naj bo popolnoma jasno, deklarirana sporočila in vrednote POMOR, ljubezen do bližnjega ipd. vrednotimo samo pozitivno in ne zanemarjamo pozitivnih učinkov, ki jih je imel in jih ima tovrstni drill na številne posameznike; a fenomen POMOR je treba oceniti celovito, z vsem balastom, ki je konvertiral plemenita izvorna sporočila v kolonialni plenilski genocidni stroj in z vso nakopičeno karmo nasilja. In ko to storimo, ne moremo razumeti kritičnega intelektualca, ki se še lahko mirno deklarira za člana občestva fenomena POMOR. Preveč vemo, da bi lahko dopuščali konformizem. Zato naj bo popolnoma jasna distinkcija: katoliziranost ločujemo od izvornega krščanstva – med njima je nepremostljivi prepad. Ne-nazadnje se to izraža skoz dejstvo, da je v krščanskih vejah duhovnosti ena največjih konkurenc.²² A nepregledne polemike o »pravem« krščanstvu, nas ne smejo speljati stran od bistva problema; torej, stran od za(s)trtosti kozmoloških usedlin in duhovne tradicije na katoliziranih območjih, kar preprečuje vitalnost skupnosti in habitatov in trajno omogoča plenilsko delovanje in manipulacije.

Čas za razčiščevanje pluralizma identiet, verovanj, vedenja o preteklosti in prednikih, je pravzaprav nastopil šele sedaj. Čas za žlahtni ateizem je šele nastopil. Do Prešernovih časov razčiščevanje ni bilo možno zaradi inkvizitorstva, potem je kmalu sledilo stoletje treh velikih, težkih vojn in generacije naših staršev in starih staršev so bile preokupirane z vprašanje preživetja. **Prebivalci Slovenije si nimamo kaj očitati – za resnično poglobitev doslej ni bilo prave priložnosti.** A zdaj res ni več kaj odlašati.

Obsedenosti pišočih posameznikov

Ne uide nam naloga, od Vandota, prek Prešerna, do Tarasa Kermaunerja in Svetlane Makarovič en za drugim vsi, ki mislimo in gojimo občutljivost za resnico – trčimo v naplavine fenomena POMOR; preprosto moramo biti obsedeni z vprašanjem vloge te organizacije v sodobni družbi. To vprašanje so misleča bitja skoz stoletja skrivaje kodirala v drame, poezijo, klesale v litopunkturne kozmograme, skrbno položene kamenčke ob izviri ipd. Očitno bomo morali posvečati velik kos kreativnega razmišljanja tej temi, vse dokler ne bomo pojasnili te tisočletne dileme s katero se ukvarja in ob kateri se (kadarkoli se komu na oblasti to zaljubi ali zdi primerno) cepi prebivalstvo. **Taras Kermauner** je zapustil neprecenljiv opus pregleda dramskih del z vidika starih mitologij, **Josip Vandot**, je staro vero premeteno vkodiral v Kekca, še bolj pa v svoje ostale, po krivici zanemarjene povesti, o avtorju slovenske himne pa je v tem besedilu govora na več mestih, a ponovimo: po našem mnenju je **France Prešeren do Janeza Drnovška** najmočnejše klical k duhovni prenovi na naših tleh. Avtor slovenske himne kliče k verski prenovi, avtor slovenskih državnih simbolov kliče k zdravljenju vitalnih točk habitata. Poglejmo si

²² Izhajam iz katoliške družine – hipokrizijo katoliških krogov sem spoznaval odznotraj in se tudi zaradi protislovnosti doktrine POMOR že v najstniških letih obrnil stran, k vzhodnim religijam in filozofiji, bil v prvi liniji newagerjev (med drugim urednik prve newagerskega mesečnika Vodnarjev list v 80ih letih prejšnjega stoletja) in tako odznotraj spoznal tudi instant logiko sodobne hiperkonzumacije religioznih praks in duhovnih učenj.

poblize samo najbolj v nebo vpijoč in zato emblematsko- civilizacijski primer spodletelega diskurza. 20. marca 2009 sta se na TV Slovenija v oddaji Odmevi soočila nekdanji minister za kulturo **Vasko Simoniti** in tedanja aktualna ministrica **Majda Širca**. Predmet razprave je bil Sporazum, ki ga je vlada Janeza Janše podpisala z Blejsko župnijo in po katerem naj bi Republika Slovenija Rimskokatoliški cerkvi prepustila v upravljanje celoten otok, v trajno last pa naj bi dobila tudi vse nepremičnine. Dokler ne bomo začeli procesa verodostojnega raziskovanja dediščine nasilnega pokristjanjevanja slovanov, bomo priče razpravi, kakršna je bila med dvema ministroma pristojnima za kulturo v sodobni slovenski zgodovini. Medtem ko je Simoniti ponovno širil dobro znano retoriko utrjevanja **iluzije o »Slovenski katoliški/krščanski tradiciji«**, na drugi strani ni bilo vsebinskih argumentov, ki bi razkrivali bogastvo kulturne in duhovne dediščine na ozemlju Slovenije. Tako je razprava striktno ostajala v okvirih reševanja pravnih vprašanj. Menim, da je možno, smiselno in potrebno na argumente, ki se tičejo civilizacijske dediščine in tradicije, odgovoriti z vsebinskimi argumenti v istem polju, torej v polju kozmološke tradicije na Slovenskem. Edina misel, o kateri se je s Simonitijem strinjati je njegov **napotek, da naj »preberemo Krst pri Savici in bo vse jasno«**. V nadaljevanju se osredotočam na slednje, saj v resnici velja, da je ob branju Krsta pri Savici hitro vse jasno - a ne v tisti smeri kamor meri Simoniti. Zakaj je »največji slovenski pesnik« svojo osrednjo pesnitev umestil k izviru? Ne h kaki farni cerkvi, temveč k izviru, in to k najbolj bučnemu izviru na Slovenskih tleh? K čisti vodi, ki iniciira centralni vodonosnik v Sloveniji. Je *slutil* (kot Cankar ob skodelici kave) ali je *vedel*, da stara verstva črpajo moč na vodnih izvirih? Je osrednja slovenska pesnitev centrirana na največji slovenski izvir na-ključ-(no)? Da bomo spregledali (krst) moramo k izviru, k virom, k neposrednim izhodiščnim informacijam. **»Strašna slepota je človeka!«**, tako je pesnik povzel za Vandotom artikulacijo ključnega problema: slepote. Kako lahko resen (ne-slep) intelektualec v 21. stoletju trdi, da imamo Slovenci krščanske korenine?!?! Slovenci imamo katoliške naplavine. Če kdo, potem Simoniti gotovo ve, da je bilo pokristjanjevanje v prvi vrsti manever upravne cerkveno-plemstvene kolonizacije teritorija v času od 8 do 16. stoletja. Pri pokristjanjevanju je šlo prej kot za kulturno-civilizacijski fenomen za upravno administrativno akcijo znotraj kolonializacijsko-osvajalskega manevra v navezi POMOR- vladajoče plemstvo, pa naj si je šlo za Franke, Bavarce, Salzburg ali Oglej.

Zamegljevanje identitet oziroma samo-istovetenj prebivalstva z duhovnimi koreninami se izraža tudi v odločitvi, da uradna statistika ne meri več verskih identifikacij ravno v času, ko so trendi migriranja opredelitev poskočili.²³ **Transparentna in verodostojna statistična obdelava verskih identifikacij na Slovenskih tleh, bi argumentaciji doprinesla pomemben element.** S pregonom naravnega in tradicionalnega zdravilstva ter tradicionalnih duhovnih praks, se je Slovensko ozemlje krepko soočalo še v 18. stoletju in v času Franceta Prešerna so bila pričevanja še

²³ Katoliki v popisu prebivalstva 1991 beležijo 71,6 % prebivalstva, v absolutni številki 1.369.873, deset let kasneje, leta 2002 pa 57,8 % oziroma 1.135.626 oseb. V številke so seveda všteti tudi otroci in jih je dolgoročno gledano treba jemati relativno, saj bodo mladostniki bržkone spremenili svetovno-nazorsko prepričanje. Metodologija zajema podatkov je zahtevala, da se o veroispovedi opredelijo vsi starejši od dopolnjenega 14. leta. Dopustiti pa bi bilo treba tudi možnost, da se na lastno zahtevo opredeli tudi oseba mlajša od 14 let če to želi. Ker je mobilnost pri verstvih največja prav v najstniških letih, je pričakovano, da se je razcvet preusmerjanja samo-istovetenja z verstvi po letu 2002 bistveno spremenil prav med mladimi. V minulih desetih letih je prišlo tudi do ekstenzivnega uveljavljanja in institucionalizacije alternativnih zdravilskih, duhovnih in religioznih praks, kar bi v ponovljenem cenzusu gotovo povzročilo viden učinek na pokrajino identifikacij z duhovnimi tokovi. Praktično ne srečamo več posameznika ali posameznice, ki bi ne bil vsaj enkrat obiskal homeopata, bioenergetika, tečaja joge, meditacije, ritualov zvočnih terapij ipd.

živa po pripovedih iz ust-do ust. Zanimivo je, da Simoniti v omenjeni knjigi o Slovenski zgodovini do razsvetljenstva, sklepno poglavje nameni pregonu čarovnic (poglavje nosi naslov »kulturni razcvet in porast praznoverja«), umesti ga v čas humanizma in preboja znanja, umetnosti, vseh branž kulturnih izrazov, prevodov, torej, v čas, ko se informacije in znanje začnejo nezadržno širiti med ljudmi, s tem pa se odprejo tudi miselni tokovi in navzkrižna spoznanja. Vendar Simoniti ne zmore in noče vzpostaviti povezave med »čarovništvom« in tradicionalnim znanjem, duhovno tradicijo na Slovenskih tleh. Nasprotno, zapiše na primer, da »ubogi ljudje (obtoženci op.p) niso imeli nikakršnega duhovnega obzorja«. Nikakršnega!!!! Ko govori o širjenju »praznoverja« v 17 stoletju, ne zmore vzpostaviti povezave s preživeli ostanki slovanske kozmologije, mitologije, tradicije, ki je preživela med drugim skoz znanja naravne medicine, prehranskih navad in obredij povezanih s staro vero, starimi božanstvi. Nemogoče je postaviti tezo, da je predstavljalo (nasilno) pokristjanjevanje civilizacijski napredek! Šlo je za etnocid, za sistematično izkoreninjenje neke duhovne tradicije, nekega kulturnega toka. In šlo je za jasen imperialni interes po ozemlju in blagu. Nemogoče si je predstavljati, kako bi se razvijala kultura v Evropi, če bi slovanski narodi preživeli s svojimi kulturnimi paradigmi in svojimi kozmologijami in verskimi sistemi vred. Mar ni bila praksa ustoličevanja knezov zgleden primer tedanje razvitosti, visoke kulture in standardov neposredne demokracije? Bi bili ob nemotenem razvoju slovanskih kozmologij kulturno – civilizacijsko na višji ali nižji ravni kot smo danes? Zagotovo ob zapovedanih duhovnih praznikih POMOR ne bi poslušali eksplozij karbidovk in petard s katerimi med seboj v norosti tekmujejo posestniki slovenskih vinskih hramov. Interpretacija civilizacijskih tokov, ki jo zagovarjata brata Simoniti lahko predstavlja enostranski pogled, ne moremo pa pristati na vsiljevanje tovrstne linearnosti kot resnice, s katero se ne da polemizirati. Nasprotno, mnenja smo, da je tovrstni liniji argumentacije potrebno postaviti resno in radikalno opozicijo. Nevzdržno je namreč, da se Evropsko civilizacijo determinira na oseh Rimsko-Grške in Judovsko-krščanske tradicije in se pri tem povsem ignorira Slovansko tradicijo²⁴. Lahko danes Evropo mislimo brez Slovanskih korenin in s tem brez Slovanske kozmologije? S tem vprašanjem zaključujemo pribeležko emblematskega soočenje dveh kulturnih ministrov v novejši slovenski zgodovini, ki nakazuje točko, kjer bo intelektualno delo v Sloveniji treba izdatno opravljati tudi v prihodnje.

Dva strupa, požegnana medija kolonialne miselnosti: kava in Al-Kohl in literarni odzivi treh velikih slovenskih pisateljev, Cankarja, Prešerna in Kermaunerja

Kava in alkohol sta v neposredni povezavi s kolonialnim plenilstvom na eni strani in z vznemirjanjem uma (za razliko od - na primer - sistemov joge, ki temeljijo na vzvodih umirjanja uma²⁵) na drugi strani. Tako kava kot alkohol pogojujeta neizmerne razsežnosti²⁶, zato ju velja izpostaviti. Storimo to skoz dva slovenska najbolj izpostavljena pisca, ki jima ob bok postavimo velikega Tarasa.

²⁴ Vasko Simoniti je takorekoč v celoti nit argumentacije povzel po interpretacijah Iztoka Simonitija npr. objavljenih v uvodniku reviji Sodobnost oktobra 2008.

²⁵ Joga umirja vrtince uma; tako se definira joga v starodavnih zapisih in sicer v prvi sutri po Patanjaliu.

²⁶ Dobesedno; plantaže namenjene proizvodnji kave in al-kohla zasedajo nerazumno velike rodne površine.

Skodelica kave ali kloaka krivic

Hipoteza: predpostavljam, da je Cankarja ob inspiraciji za pisanje znamenite črtice krepko udarila sveta strela in je zato zelo dobro vedel (iz korena VEDA) zakaj je za briljanten oris zagovednosti človekove narave in kot medij ilustracije načela hologramske enakosti krivic/prekrškov zoper načela etičnosti izbral prav skodelico kave. Osrednji junak briljantnega Cankarjevega spisa seveda ni skodelica kave temveč neizprosna človekova vest, srce – razsodnik, ki v neizmerni kloaki sproduciranih človeških krivic in prekrškov zoper etična načela (Cankar je tu močno pod vplivom katoliziranosti Slovenske kulture in po nepotrebem uporablja besedo »greh«) predstavlja najbolj natančen korektiv ugotovljenemu dejstvu, da je »človek v sami razmišljenosti hudoben in neusmiljen«. Jedrno Cankarjevo sporočilo je, da srce ne razločuje med malimi in velikimi zlimi dejanji. Sodi jih z enako etično skrupuloznostjo. Kadar zadiši kava, mi v nosnicah zasmrdi po požganih gozdovih in spomnim se na brazilske puščave, pred očmi pa mi zaplešejo podobe jedkih meglic, ki vejejo iz z napalmskih bombami požganih vietnamskih gozdov. Po agresiji ZDA se je v Vietnamu produkcija kave hipoma povečala za več stokrat, kava je danes glavni izvozni artikel te države. Svetovne zaloge kave se kopičijo blizu milijona ton, kar na trgu konstantno znižuje ceno, s tem pa tudi socialni položaj proizvajalcev kave. Brazilija je po proizvodnji kave še vedno pred Vietnamom a zaloge vietnamske kave prednjačijo.

Požig dela amazonskega ali Vietnamskega gozda ali potrošnja male netrajnostno pridobljene kavice – bo srce presodilo enako! Cankar gre tu do konca: »Zakaj srce je pravičen sodnik in ne pozna malenkosti«. Glavni junak referenčnega spisa Skodelica kave torej ni kava temveč nezmotljiva vest, ta mogočni korektiv človeški zablodi in napakam – napakam, ki jih srce čuti z enako neizprosno pezo, pri tem pa ne daje nobenih odpustkov, pa četudi gre za še tako drobne malenkosti. Kava je navidez taka malenkost. A za vsako skodelico komercialno pridelane kave je v nekem deževnem gozdu padla veja drevesa, bila izruvana korenina ali povzročena krivica plantažnim delavcem, pogosto otrokom. Po vsaki skodelici netrajnostno pridelane kave trajno ostane zrno puščave. Zaradi kave so stotera plemena pod izgovorom kolonialcev, da prinašajo civilizacijsko pokristjanjevanje, izgubila svoj hram, kulturo, zakladnico znanja in praviloma tudi življenja.

V času, ko je Cankar pisal Skodelico kave, so v brazilskih deževnih gozdovih nemoteno goreli tisoči hektarov gozdov za plantaže kavovca in sladkornega trsa in z njimi je izginjalo na stotine plemen staroselcev. Je lahko na-ključ-je, da je Cankar tako vizionarsko izbral za medij prezentacije resnice o človekovi vesti kot neprizanesljivem sodniku prav kavo? Ali pa je črtico pisal na-ključ, tako, da je sporočilo celovito, nedvoumno, trajno in vzdržno. Ne vemo, koliko je Cankar slutil, kakšna katastrofa se skriva za užitek kave, a dejstvo je, da se je njegov kognitivni svet navidez nerazumno ujel med poželenjem in klicem vesti, ki mu je narekoval, da kavo zavrne.

Dejstvo je torej, da je Ivan v tisti domači improvizirani pisarni na skednju kavo zavrnil, in dejstvo je, da je čutil tako močan občutek krivde, da je njegov pisateljski genij ob tem občutju moral izpisati enega najmočnejših esejev v slovenski literarni zgodovini.

Ali je torej lahko na-ključ-je – da se eno najmočnejših sporočil slovenske literarne zgodovine vrti okrog kave?? Upamo si verjeti, da neizpodbitni geniji ustvarjalne besede v svojih največjih literarnih presežkih ne morejo biti zgolj zapisovalci banalnosti in subjektivnih refleksij okoliščin. **Verjamemo, da so v vrhuncih svoje genialnosti popolnoma odprti in predani notranjemu zaznavnemu svetu, ki je tako nadvse odprt za subtilnosti in univerzalne miselne tokove, da okoliščine nanj ne morejo vplivati kaj več kot v smislu dodatnega motiva.** Slovenščina je, podobno kot pri besedi na-ključ-je, tudi pri okoliščinah natančna: okoli-išči-ne! Cankar gotovo ni iskal (**okoli-išči-NE**) vzrokov za tako mogočno sporočilno pisanje v okolici, temveč v notranjem glasu: kava je »prepovedan sad!«, mu je nemara govorila vest, ta veliki razsodnik, ki ga napaja čisto srce. Tudi okoliščina brezpogojne ljubezni, ki je sevala iz materinih darežljivih in predanih oči, Cankarjevemu subtilnemu univerzalnemu senzitivnemu notranje-zaznavnemu geniju ni zameglila inspirativne presoje: zrna kave takorekoč simbolizirajo storjeno zlo in krivice! V Cankarjevem geniju je v tistem trenutku nemara nastala konvegenca dveh tokov odslikave krivic, ki sta se ujela v tisti legendarni skodelici: univerzalni (objektivni) tok spoznanja o kolektivni krivdi vezani na kolonialne-hiperkonzumacijske procese in individualno občutenje krivde zaradi nečimrnosti do materine vsepovsodne in brezpogojne predanosti in dobrote. Cankar je preprosto moral v svojem subtilnem egu čutiti oboje; brez tovrstne katalize sprostitvev ustvarjalnega genija teoretično ni možna. Tista zgodovinska skodelica kave je bila pozitiven katalizator za artikulacijo kolektivne človeške krivde planetarnih razsežnosti. Slovenci smo tako pravočasno, dovolj zgodaj prejeli svarilo in napotek, da se velja o skodelici kave globoko zamisliti. A zamislili so se predvsem oglaševalci in briljanten esej na dolgo in široko eksploatirali. Kava je konzum, proizvod, na katerem se da v resnici najlažje, v par stavkih opisati zablodo zahodnjaške hiperkonzumacije in katoliške plenilske kolonialne miselnosti. Na kavi so radikalno, totalno in v vseh razsežnostih podrti vsi stebri trajnostnega razvoja in človekovih pravic.

Med svojimi potovanji sem se odpravil raziskovat preostanke indigene kulture v Brazilijo, in obiskal gibanje **Nucleus of Indian Culture (Núcleo de Cultura Indígena)** z Ailtonom Krenakom²⁷ na čelu. Ailton se je označeval kot čuvarja praga, praga med odkritimi in »svobodnimi« plemeni. Ailton mi je v zadnji noči, ki sva jo prebedela pri njem doma pred mojim odhodom, z vso natančnostjo in brez sence dvoma razjasnil temelje razlike med kompozicijami (zgradbami) etičnih izhodišč evropske katolizirane kulture in še ne-asimiliranega, nealkoholikoliziranega, izvirnega duha južnoameriških domorodcev. Vprašal sem ga, kako bi v enem stavku – na prvo žogo - pojasnil razliko med evro-katoliško kozmologijo in kozmologijo Krenakov ter plemen, ki jih je zbral v svojem Nukleusu. Kot strela z jasnega je odgovoril: »katolicizem je kot religiozno inštitucijo vzpostavil cerkev in materialne entitete, v naši kozmologiji predstavljajo religiozno inštitucijo SANJE«. Portugalci, slovinci in vedantsko-azijski bazen imajo za to temeljno kozmološko konstitucijo enako – isto – zvočno kompozicijo: SAN-YAM, SON-JAR. Tako predlagam, da premislimo, preden svojim otrokom cinično rečemo: »ka-pa-ti-sanjariš«. Kajti, ko je človek v stanju »samyama«, je v stanju najaktivnejše, najbolj celovite kapacitete svojega zaznavno-kognitivnega aparata. Ko študiramo in se poglobimo v vedantske

²⁷ Ailton Krenak, predstavnik plemena Krenak, pogajalec za novo brazilsko ustavo (v letih 1988-1989, mimogrede, Brazilska ustava po njegovi zaslugi precej zgladno naslavlja pravice domorodnih plemen in predvsem po Ailtonovi zaslugi so danes nekontrolirane penetracije v pragozdove zaustavljene in tudi sankcionirane) je bil tačas en od naših vzornikov.

Joga Sutre (npr. Patanjali) nam bo s tem v zvezi vse jasno! SANJAMA predstavlja najvišje stanje²⁸ uma, medij in institucijo povezovanja členov skupnosti in povezovanja skupnosti s predniki ter vizijami prihodnosti. Ta koncept je skorajda ujel **Taras Kermauner**, ko je razvijal teologijo »drugenjske znanosti«. A čisto preveč je bil zamrežen v klasične probleme »krščanskega« intelektualca. K Tarasu se bomo še vračali! SAMYAM je stanje, v katerem je možno sproducirati črtico, kot je »Skodelica kave«. Za avstralske domorodce kolonialni evropejci še danes brezvestno govorijo, da hodijo po cestah kot kaki topoumneži; v resnici pa – vsaj tisti, ki jih ni povsem uničilo dolga desetletja trajajoče posiljevanje z al-kohlom - preživijo sorazmeren del dneva v t.i. »dream-time«. V stanju SANYAMA. Slovenščina je tudi tu natančna in zanimiva, samjama, sanjava, se izraža kot dvojina. Dejansko gre pri stanju SANJAVA za odnos, za kvaliteto komunikacijske relacije med poljema (ali entitetama) A in B, za stanje povezanosti, ki omogoča celovit, holističen u-vid s tem pa utemeljen up, up upasan tako, kot smo obrazložili v opombi pod številko 15. Zdaj je razodeta sanjava prostost duha in dvojni pomen besede (pridevnik in dvojniski glagol) sanjava.

Slovenski Etimološki Slovar se pri besedi sanjam povsem izogne indoevropskemu korenu, sanskrt besedi SAMYAM. Pa si jo poglejmo, besedo sanjam. SAMYAM – sanskrt beseda za DHARANA+ +DHYANA++DHANNAM++ SAMADHI²⁹. Sočasnost kvalitet KONCENTRACIJE (dharana), KONTEMPLACIJE (dhyana), MEDITACIJE (dhannam) in BLAŽENEGA MIRU (samadhi). Mar ni SANJAM s tem beseda, ki obsega najgloblje stanje duhovnosti, ki ga lahko v svojem življenju doseže človek?

Velik del razgovorov sva z Ailtonom opravila v puščavah severovzhodno od Mata Atlantika – med SaoPaolom in Rio de Janairom; te puščave so skupaj večje od velikosti Francije. Ekstenzivni pridelavi kave in sladkornega trsa v 18 in 19 stoletju, je sledila neizbežna dezertifikacija -... in danes, nepopravljiva puščava. Kamor je zrla oko – ena sama pusta puščava – nobenega živega bitja razen gnezdišč neštelnih vrst mravelj. Ailton je ob tem povzel: »vidiš, v deževnih gozdovih na tem mestu, je bil dom naših plemen«. Bolj pošastne posledice katoliške kolonialne plenilske miselnosti nisem videl nikjer drugje. Takrat, tam, sredi puščave, z ramo ob rami z velikim Ailtonom Krenakom, takrat, ni bilo v meni nobene dileme več-» **nobene skodelice kave več, nobene skodelice kave več, ...**« Tako mi je ključalo v možganih in za vsako prepito kavo v dotedanjem življenju mi je v srcu ključal občutek krivde: kajti srce je pravičen sodnik. Vsak kvadratni meter puščave, ki sem ga nato opazil v nadaljevanju popotovanj po tej ali kaki drugi kolonizirani deželi, je nato zbudil enak občutek, enak spomin na popito kavo, enako bolečino. Kajti, kot pravi Ivan, »srce ni katekizem, da bi razločevalo med malimi in naglavnimi grehi, da bi razločevalo med njimi po besedi in zunanjih znamenjih. Srce je pravičen in nezmotljiv sodnik.... Le malo grehov je napisanih v katekizmu in še tisti niso poglobitni. Če bi bilo srce spovednik — dolga in strašna bi bila spoved!«. V tem duhu sem na potovanjih v koloniziranih deželah padal na kolena in opustošeno zemljo v svojem in v imenu mojih Evropskih prednikov prosil milosti. Odpuščanja si nisem nikoli upal prositi. Tudi tu gre Cankar do konca – »Odpustljiv je greh, ki ga je mogoče povedati z besedo, izbrisati ga s pokoro«, devastacija deževnih gozdov .. in jezuitska devastacija indigenih kultur pa presega besede in je neizbrisljiva.

²⁸ To navajamo kot razliko do trditve Jožeta Kos Grabarja v Zborniku ZAS št. 1, str 15, ko definira »mišljenje« kot najvišjo umsko dejavnost»

²⁹ Podrobneje nudi razlago Patanjali v starodavnih Joga Sutrah.

«**Zakaj srce ne pozna malenkosti in tudi ne paragrafov!**» Kako lahko pri kljuvanju vesti kritičen intelektualec v 21. stoletju prezre dokazane, neizbrisljive, kolosalne pregrehe kolonialnega zamaha vodenega in/ali blagoslovljenega s strani multinacionalke fenomena POMOR?

Povsem »cankarjanska« sporočila so mi kljuvala takrat, ob legendi Ailtonu Krenaku v puščavi nekdanjega pragozda med Sao Paolom in Paratyem. Z drobno, a pomembno razliko v terminologiji, ki se oddaljuje od cankarjanske: sodobni kognitivni aparat sproščenih sanjavih možganskih celic ne uporablja več enostranske (pristranske) terminologije, ki se je siloma uveljavila spričo katolizacije. Uporablja raje čimbolj univerzalni besednjak čistih korenov kozmoloških besednih kod. Še raje - pa molči. Kajti, ko poslušamo tišino slišimo glas iz korenin.

Ko sem se takrat po srečanju z Ailtonom vrnil domov, sem se odločil, da bom storil vse za to, da se v Evropi okrepi poskuse za uveljavljanje etične trgovine in ko sem začel promovirati in spodbujati nastanek prve Fair trade prodaje pri nas, sem ob študiju fenomena proizvodnje kave na svetovnih trgih prihajal do vse bolj šokantnih podatkov. Bralcev ne bom več mučil z njimi: bodi dovolj, da vemo, da je pogorišče deževnih gozdov idealen humus za sadike kavovca in bodi dovolj, da vemo, da je po brazilski na svetovnih trgih zadominirala Vietnamska kava. Povezava z napalmskimi bombami ob ameriškem anihiliranju preostankov vietkongovskega žitja? Da! Enoznačna! Če bi primerjali indekse proizvodnje kave v Vietnamu s politično vojaškimi procesi v 60ih in 70letih prejšnjega stoletja bi bili presenečeni.

Kot kaže, je edino **učinkovit odziv na kolonialno paradigmo zavračanje proizvodov, ki jih tržijo kolonialne plenilske naveze** – v primeru kave to pomeni zavračanje vseh produktov, ki ne izvirajo iz preverjenih plantaž, ki so v lasti samih delavcev- domorodcev. Odziv na kolonialne prakse in z njimi povezano forsiranje kolonialnih produktov na trg, je najbolj učinkovit z bojkotom, z abstinenco, z odločno odklonilno držo in ugovorom vesti.

Predpostavili smo, da je Ivana ob opisovanju srečanja s skodelico kave udarila sveta strela. Kako je že bilo z Ivanovo alkoholikatoliziranostjo? Naj nam pomaga najti odgovor veliki **Taras**. Iščimo ga v zadnji knjigi Navzkrižna srečanja. Tudi tu se bije boj med umevanjem krščanske teologije in naravnim šamanskim koncentriranjem uma na resonanco z naravo, kozmosom. Taras je bil po duši šaman, pa tega sploh ni vedel: njegova koncentracija je v naravi sami. Umaknil se je v samost narave, v veliki meri se je izoliral od ljudi in omejil kontakte. V resnici ne potrebuje zgodbe, še najmanj teoloških hipotez in izpeljank kodiranih v Novi zavezi. Tudi Taras, tako kot Prešern, je bil navdahnjen s tendenco po vzpostavitvi povsem nove teologije, teologije za Slovence v današnjici. Taras je očitno slutil in/ali vedel, da brez temeljitega in resnega, celovitega pogleda v korenine slovenske kozmologije, nove sodobne teologije, ne bo. A Taras se je zataknil v hipotezi o nujnosti iskanja identitete okrog krščanstva. Ne postavi jasne ločnice med katolicizmom in krščanstvom, čeprav se s pojmom ves čas igra. Besedo bog piše z veliko začetnico in predstavlja povsod prisotno ultimativno avtoriteto, kar tako, po definiciji. Do svojih sodobnikov, ki (»še«) niso storili koraka h krščanstvu je kritičen. Pa vendarle, Taras kljub kopanju po koreninah slovenskega naroda, in kljub izjemni gorečnosti, s katero se je ukvarjal s svojo »notrino« in njenim iskanjem pravega krščanstva ... ni posegel v vprašanje kozmološko-etimoloških korenin slovenskega naroda, slovenskega jezika na tak

način, da bi tvoril temelje holistične identitetne pokrajine. V primerjalni analizi Kmecljevega in Turnškovega zapisa (ref. Levstikovo zmerjanje .. in Država med gorami), v spisu Narod se poraja in še pred tem v Raj-Pastorala, Vojna-Mir, ko obširno analizira predkrščansko obdobje, kot en redkih avtorjev posebej tudi vlogo Belina, Taras stvari analitično zgradbo, izjemen pregled, a prezgodnja smrt mu prepreči, da bi uvide smiselno promoviral kot legitimen del slovenske kulturne, kozmološke biti.

S Tarasom sva se v 80ih letih iskala, a nikoli zares našla. Slutila sva, oba, da je v naju nekaj sorodnega, a ne čudi me, da nama vile in škrti niso naklonili več srečevanj. Sva pa oba napisala vsak svojo knjigo s podobnim naslovom »srečanja« - Taras kot zadnje, jaz kot prvo, Taras razkošno lirično pripoved o svojem »krogu«, jaz asketsko zbirko poezij. Še marsikaj imava skupnega. Oba obsedena z iskanjem resnice o duhovni biti, notrini, in njenih zvezah z vse-mirjem. Oba obsedena z nukleusom kolektivitete, izgubljene skupnosti. A v marsičem se ne strinjava; Taras je kot prestižno identificiral eno od točk, ki jo sam obravnavam kot ključni problem: Ljubljanske/Slovenske krožke, ki stremijo k aristokratstvu ali so aristokratsko determinirani, namreč. Moja izkušnja z opazovanjem (tudi Tarasovega) opusa je žal, žal konvergirala v oceni, da gre v pogrošni meri za larpurlartistično perpetuiranje in samoohranjanje določene klientele, ki je – hočeš nočeš, priznajmo, odlično etablirana in vgnezdjena na dobrih pozicijah, kjer ji statusquo v vsakem primeru ustreza in omogoča relativno ugodno življenje - in tu je ključ, za ugodje ne bodo tvegali preveč. Udobna foteljaška elita, na katero je na nek način lep čas stavil Taras, je v resnici del iluzije oziroma problema, ki nam preprečuje, da bi šli kot Kekec za Mojco po arcnije za slepoto v gore In da bi spregledali. Kekec se je za zdravljenje slepote spopadel z največjimi nevarnostmi. So intelektualci danes na tveganja pripravljene? Moja izkušnja kaže, da so večidel konformisti. Tarasova Srečanja ne prinašajo presežkov. Prej žalostno potrditev teze o zmotnosti in zablodah ter osrednjosti težave alkohol-katoliziranosti slovanskih plemen in drugih etničnih skupin, ki so bile izpostavljene kolonialnim scenarijem tistih evropskih narodov, ki so instrumentalizirali krščanstvo za scenarije podjarmljanja prebivalstva na okupiranih ozemljih. V Tarasovih srečanjih sta pri vseh razhajanjih dve stalni stični točki – steklenica in izpraševanja o krščanskih identitetah. A na nobeno ni našel odgovora najbrž prav zato, ker ju ni uspel povezati. Ni zaznal, da je al-kohl **izvor problema razdvajanja in ne medij srečevanj** kot to tako lirično umetelno želi opisati ob erotičnem odnosu do svojega obrabljenege kozarca s katerim je prijateljeval v srečanjih s Petrom Božičem. V časih, ko so naju s Tarasom neke silnice še skušale spraviti skupaj sem bil brezkompromisen asket in gandijevac. Noči smo sicer preživeli v PENu, pri Mikliču, skratka v pivski postojanki Društva slovenskih pisateljev. Tam je bila naša nočna operativna baza v letih 1988-1991. Zame je bila to nočna operativna baza in nič več kot to. Presežnih intelektualnih užtkov s tega mesta se ne spominjam – prej nasprotno. Prepogosto z alkoholom prepojene atmosfere so me prej odbijala od »cveta slovenske inteligence«, posebej ker so s substanco obdelani govorci pogosto izrekli slabo artikulirane neokusne misli, in se je treznemu poslušalcu hipoma zamajal in podrl svet predstav o karizmatičnih piscih na visokem Parnasu, kakršnega ti hočeš nočeš sestavi izobraževalni sistem, ob katerem se mora otrok na pamet naučiti določena imena in priimke in ko slednji dobijo podobo, naslonjeno na kozarec, ki z vročimi nabrekli očmi poizkuša artikulirati usodne misli o narodovi usodi ter pri tem strelja iz arzenala nakopičenih frustracij sovražne besede se otroški svet predstav o estetiki podre. Potrebno je oditi v proces, v kakršnem se je kot lev boril

mogočni Taras – proces reflektiranja dobrega in zla, boga in hudiča. Taras, kot neumorno plodovit pisec, je ta proces dokumentiral natančno, širokopotezno. Tu je presežna vrednost njegovega dela, ki se je ustavilo tam, kjer želimo nadaljevati. Taras, on sam, s **svojo mogočno energijo in subtilno notrino je sam po os-sebi dokaz**, da je sistemski premislek o slovenskih duhovnih kozmoloških in mitoloških koreninah nujen. Ne mislimo na larpurlartistične teološke razprave. NE. Mislimo na znanstveno garanje usmerjeno v iskanje dejstev in omogočanje kognitivnih povezav med etimološkimi zasnovami, arheološkimi kodami, relacijskimi obrazci kodiranimi v folklornem izročilu, zapisi v prostoru, ustnem izročilu, ki **še vedno** utripajo v globini notrin vsakega posameznika, ki stopa na pot resnice in je resnici zavezan.

Resnico je treba iskati pri izviru.

Krst pri Izviru – vino ali veritas

V eksperimentalnem projektu dealkoholikateljizacije in v s tem povezani brezkompromisni aktivistično- politični religiozni skupnosti radikalno zavračamo poleg kave tudi al-kohl, ta v nebo vpijoči emblem zamegljevanja pravilne percepcije. Danes, po komparativnih vajah številnih antropologov, lingvistov, arheologov in primerjalnih religiologov že vemo, da je prvi »čudež« iz one artifično sproducirane knjižne uspešnice v resnici prva velikanska manipulacija, ki je tlakovala pot alkoholikatolizaci³⁰. Ena največjih PR-ovskih manipulacij v (nam, evropejcem) poznani zgodovini človeštva. Resnicoljubni svečeniki ne bi v svoj svet(l)i ritual nikoli vpletli nenadzorovano rutiniranje al-kohla, pa če je ta vsebovan v še tako prestižni sorti vina, destilata ali pira. Svečenik je oseba, katere sveča (luč) je vseskozi prižgana, in predstavlja luč, resnico, torej: »videti«, v nasprotju z »ne-videti«, predstavlja »spregledati«, v nasprotju z »zamegliti (al-kohl)«. Svečeništvo in al-kohl sta si v izhodišču nasprotna in protislovna procesa. Svečenik predpostavlja razsvetlitev. Al-kohl predpostavlja za-meglitev, za-temnitev.

Moralo bo minuti še kako stoletje, da bomo ob Skodelici kave (ne ob skodelici kave temveč ob Skodelici kave) prav razumeli tudi Prešernov Krst pri Savici. Izvir. In spet smo pri avtorju slovenske himne; France Prešern, tisti slovenski - doslej neodkriti pobudnik kozmološko-duhovnega prebujenja našiga presvitlīga naróda, tistega pesnika, ki so nam ga po krivem in po nemarnem zreducirali na pesnika ljubezni in domoljubja. Zakaj je že umrl? Pa ne da zaradi pretiranega uživanja al-kohla? In zdaj smo tu – v sržu, pri potrebi po demistificiranju, de-idealiziranju in razkrinkanju resničnega poslanstva AL-KOHLA v katoliziranih kulturah.

Sodobni borec za resnico o verah, bo zavrnil kavo in al-kohl zaradi **POLITIČNEGA** prepričanja in zaradi iskrenega **AKTIVISTIČNEGA ETIČNEGA UGOVORA VESTI**, ne zaradi sektaškega fanatizma. Zavrni al-kohl in plantažno kavo je **eminentno politično dejanje**.

Pri pozornem branju opusa Franceta Prešerna je jasno, da se je avtor Slovenske himne poglobljeno ukvarjal z vprašanjem duhovnih korenin. Kaj je napisal v zadnjem obdobju svojega življenja ni znano, saj je po odkritih pričevanjih pomemben del

³⁰ Noben primarni vir (npr. evangeliji iz knjižnice najdene v Nag Hammadiju) ne vsebuje reference na ono svatbo, kjer naj bi se iz vode delalo vino. Sodobne primerjalne znanosti ne najdejo za »prvi čudež« nobene utemeljitve..

njegovega neobjavljenega pisanja trajno zgubljenega. Krst pri Savici je najbolj slikovit memorandum o nasilnem pokristjanjevanju Slovencev. Ja, Krst je treba prebrati pozorno in sicer v izdajah z dobrimi komentarji, kakršna je na primer izdaja s komentarjem dr. Antona Slodnjaka iz leta 1974. Pisci iz »Simonitijevega« kroga so se v minulih letih trudili, da bi pokazali, da je bil France Prešeren »pro-krščanski«³¹ pisec, kar je absurdno; delo F.P. je jemati kot memorandum časa, 19. stoletja, ko je v Evropa počasi lezla v standarde demokracije, se izvijala stoletja vladajoči totalitarni ideologiji POMOR in skoz umetniške kode, poezijo, slikarska dela in dramatiko, ter maltene tajne frajgajstarske mreže intelektualcev organiziranih v lože, kodirala ohranjene spomine in pričevanja na kozmološke, duhovne in verske korenine in izročila pred krščanstvom. Prešernovo delo je tako treba razumeti tudi vedno znova zavedajoč se, da je bila v njegovem času represija inkvizicije še vedno v zraku, v zraku je dišalo po zoglenelih truplih na gmadah, mreža moči, ki so jo lahko izvajali agenti POMOR neomajno, je bila evidentno močna in vgnezdjena v vseh porah družbe. Pisati je bilo treba premišljeno, taktično, prikrito, v niansah, z namigi! Razparava o cenzurah v Prešernovem času in dekodiranje šifer, ki so bile posledica cenzur, je ostalo v Slovenski kulturi nedokončano delo. Edina misel, o kateri se je s prej citiranim Simonitijem strinjati je napotek, da ponovno preberemo Krst pri Savici. Res nam bo vse jasno, samo Krst je treba brati vedoč, da je Prešeren velik del svojega opusa namenil samo-izpraševanju o koreninah slovenskega naroda. Krst pri Savici je fenomenalen in verodostojen zapis krvavega pokristjanjevanja, fenomenalno referenčno polje slovenske mitologije in božanstev, ki so jih častili Slovenci do prisilnega prevzema krščanstva. Krst pri Savici - ne glede na to, da je bil večkrat prepesnjen in da v resnici ne vemo, kaj vse je imel ob pisanju Prešeren v glavi – je zagotovo dokument, ki popolnoma jasno priča o tem, kaj si je Prešeren mislil o pokristjanjevanju! Mislil si je, da je šlo za krvav proces, nasilno dejanje civilizacijskih razsežnosti, ki mu je sledilo obdobje hudih osebnih traum in stresov, v katerih so se posameznice in posamezniki odločili za določene kompromise – med drugim tudi za fingiran vstop v POMOR!

Doslej popolnoma prezrto je tudi vprašanje, kaj se je v resnici dogajalo ob srečanju med druidskim misionarjem in Staroslavom na Blejskem otoku in kaj sta od tega srečanja v resnici trajno s seboj odnesla Črtomir in Bogomila. O tem se sprašujemo v nadaljevanju in v tem grmu tiči zajec. Je kje kako trezno misleče bitje, ki si lahko misli, da v tradicijah šolani Druid, v srečanju z vodilnim staroslovanskim svečenikom Staroslavom, NI govoril VSE resnice, ki jo pozna? Bila sta sama, brez nadzora POMOR. Sta dva svečenika lahko počela kaj drugega kot alkemično izmenjavo najbolj sublimnih resnic, svečenik ne more drugače kot da: »kar védet treba je, zloži po vrsti.«

Nič ne čudi, da Simoniti še leta 2009, opravi z vprašanjem dediščine in lastništva Blejskega otoka z enostransko in zaslepljeno ugotovitvijo, da je RKC v posesti otoka že tisočletje. Kulturnega spomenika, kakršen je Blejski otok, ne moremo gledati drugače kot v celotni njegovi zgodovinski pričevalnosti. Ali je lahko naključje, da se Simoniti ne sprašuje o dediščini Blejskega otoka pred prihodom Salcburških škofov in

³¹ Npr. Janko Kos se v svojem delu Prešeren in Krščanstvo na vso moč in povsem enostransko, z vnaprejšnjo izdelano tezo trudi skoz selektivno analizo pesmi dokazati pomen krščanstva in Nove Zaveze v delih tega slovenskega pesnika. Kos se pri tem dosledno in v celoti izogne analizi mest, kjer Prešeren razkriva temeljna vprašanja pokristjanjevanja in obenem odpira portale za vstop v raziskovanje in premišljevanje o izkoreninjeni in zatrti mitologiji Slovencev, o slovanskih božanstvih, med njimi boginji Živi.

duhovščine na Slovenska tla? Ali je lahko naključje, da Simoniti sistematično zamolči kulturno dediščino, ki so jo Slovanska plemena nosila s seboj kot del svoje kozmološke, duhovne, religiozne oprave, tradicij, navad? Ne, to ne more biti naključje. Kot zgodovinar je Vasko Simoniti preveč dobro podkovan z dejstvi, da bi lahko spregledal očitne segmente: Manipulacija je lahko samo namerna, sistemska in načrtna ter dobro vodena in usmerjena. V »Slovenski zgodovini do razsvetljenstva« sta Simoniti in Peter Štih ignoriranje mitoloških korenin in kozmologije Slovencev kodirala v enciklopedični literaturi. V celoti, striktno in sistemsko se izogneta praktično vsakršni omembi slovanske mitologije - razen res drobnih ilustrativnih opomb na parih (dveh) mestih. Striktno ne omenita nobenih božanstev, ne svetišč in ne ritualov. Na drugi strani pa vestno in temeljito beležita zgodovinske vire, ki pričajo o prisotnosti krščanstva v zgodnjih časih pred prihodom Slovanov in seveda vse procese sistema upravnno-cerkvenega urejanja ozemlja Slovenije, vključno z vzpostavljanjem prvih samostanov, misijonov, nato cerkva in škofij ter razmerij moči med plemstvom, vladarji in duhovščino. V Slovenski zgodovini do razsvetljenstva tako manjka celotno poglavje, celotna nit preživetja kozmoloških in etimoloških vzorcev slovanske duhovnosti od prihoda Slovanskih plemen na sedanji teritorij Slovenije do razsvetljenstva, torej ključna stoletja preživetja metafizičnih razlag, naravne medicine, kozmoloških obredov ipd.

Ne čudi nas torej, da mitološko naravo in dediščino blejskega otoka enostransko interpretirata Simonitija, ki sta znana zagovornik »ene linije interpretacije«. Čudi nas, da temu sorazmerno diskurzivnega polja ne razprejo drugi govorci! Simoniti je sicer sam s seboj v svojevrstnem protislovju. Medtem, ko na eni strani kot ključni argument zagovarja enostransko tradicijo lastništva otoka v rokah RKC, nas obenem napoti k branju Prešernovega Krsta pri Savici - v čemer naj bi tičal ključ do potrditve prve teze. A – kot bomo videli kasneje – je ravno Krst pri Savici treba brati kot pesnitev, ki dokazuje nasprotno: namreč, da otok Bled izvirno ni krščanski spomenik, da je šlo za nasilno in okrutno kastracijo duhovne identitete in da je dejansko poslanstvo Bogomile v celotni zgodbi ter posebej Prešernovo videnje Bogomiline vloge – precej bolj odprto kot se kaže na prvi pogled.

Pri srečanju med Staroslavom in Bogomilo z druidskim, keltskim misijonarjem na Blejskem otoku je zagotovo prišlo do nečesa bistveno močnejšega in civilizacijsko pomembnejšega kot do domnevnega linearnega pokristjanjevanja. Druidski duhovnik in Staroslovanski svečenik sta bila oba dolga leta šolana svečenika. Izmenjala sta si lahko poglede in vedenje o najmanj treh močnih kozmoloških tokovih. Nemogoče si je predstavljati, da bi Druidski duhoven samo prepričal Staroslava k sprejemu krščanske vere. Šlo je za globlje stike, globljo alkimijo, globlja spoznanja o holistični naravi, univerzalni povezanosti mističnih izročil in predvsem o aktualnih družbeno politično –varnostnih taktikah (če smemo na tem mestu privzeti sodobno govorico). O tem bo več besede pri analizi Prešernovega Krsta v nadaljevanju. Na tem mestu je pomembno zapisati, da ima Blejski otok in svetišča na njem, velik simbolni pomen za srečanje najmanj treh zgodovinskih kozmoloških tokov:

- staro-slovanskega, azijsko-vedantskega sveta,
- druidsko keltskega izročila in
- Grško Rimsko – judovsko krščanskega.

Svečenika, ki sta se srečala ob pokristjanjevanju, sta morala doživeti mistično razodetje ob stiku teh svetov. Oba sta bila preveč dolgo šolana v misterijih svojih

tradicionalnih religij, da bi lahko prezrla arhetipe univerzalne religije. Šlo je za civilizacijski stik, ki ga Prešeren kodira v zaključku pesnitve, ob razsvetljeni podobi Bogomile in po našem mnenju namerno dvoumno ali zaradi cenzure okorno zapisanih verzih. Pri srečanju Druidskega duhovna in Staroslava gre najbrž za precej več kot za simbolni prevzem krščanstva, gre za kompromis, ki ga je morala zaradi preživetja skleniti tako Keltska kultura kot kasneje Slovanska. Če je kje treba raziskovati Prešernovo delo globlje, potem je to v zaključku Krsta, v tem – po našem mnenju namenoma nerodno zapisani – interpretaciji srečanja dveh šamanov. Bled je lahko samo simbol in dediščina holizma, trajnih zapisov preživetja in s tem neizmerne moči starodavnih misterijev, mističnih šol na naših tleh. Je Prešeren v Krstu pri Savici klical k duhovni prenovi Slovencev in k vračanju h koreninam?

Pojdimo po vrsti, saj že stanca v uvodnem sonetu pove vse: *Vam izročim, prijatlja, dragi Mani ... pesem milo*. Pesnitev je posvečena duhovom – mani po Matiji Čopu. Je v uvodu uporabljena beseda »mani« v izhodišču največje Prešernove pesnitve, lahko naključna? Lahko pesnitev, ki se nanaša na predkrščansko tradicijo verovanja v duhove umrlih prednikov, označimo kot pesnitev krščanstvu? Druga kitica utruje vero v reinkarnacije, v neminljivost duš prednikov, kar ni krščanska inovacija temveč v krščanstvu z rajsko prirejenko posmrtnega življenja predstavlja zgolj neposrečen kompromis. »Srečen je le ta, kdor ... up sreče onkraj groba v prsih hrani...«. Tretja kitica zelo verjetno pomeni osebno izpoved Prešerna, ki se je tako kot Črtomir moral odreči velikim ambicijam. Morda celo velikim ambicijam razkrinkanja zarote Rimskega imperija, usmerjene zoper kozmologije drugih evropskih narodov; berimo avtorja: *Pokopal misli visokoleteče, Želja nespolnjenih sem bolečine, Ko Črtomir ves up na zemlji sreče*. K pokopu upov se Prešeren vrne v sklepni verzih – ne po naključju! Ne moremo pristati na interpretacijo, da se ta del velike Prešernove pesnitve lahko nanaša na upe povezane s Primičevo Julijo, ali pa na upe povezane z domoljubjem in patriotizmom. Pesnitev je preveč prežeta z duhovnimi, verskimi, kozmološkimi kodami, da bi lahko prezrli Prešernovo veliko ambicijo – klic k narodni verski osamosvojitvi, klic k duhovni prenovi slovenskega naroda, klic k prebuditvi iz iluzij in artificialnih teologij, ki jih je evropskim narodom vsilila imperialna konspiracija. "*Pokopal misli visokoleteče, želja nespolnjenih sem bolečine,!*" Ta vodilna misel velja najbrž za življenjsko spoznanje Prešerna, da se s fenomenom POMOR ne bo dalo spopasti. To so ugotovili mnogi pred njim – in mnogi za njim – vse do danes.

Prešeren v uvodu pesnitve ne dopušča dvomov o nasilnosti katolizacije in odporu, ki ga je populacija organizirala za zaščito tradicionalnih znanj in vedenj. »*Bojuje se najmlajši med junaki, Za vero staršev, lepo bognjo Živo, Za Črte, za bogove* (množina, namiguje na animizem in / ali politeizem) *nad oblaki*.« Črtomir svoje borbe podžiga s preroškimi besedami demokrata: »*Največ sveta otrokom sliši Slave, Tje bomo našli pot, kjer nje sinovi Si prosti voljo vero in postave*.« Prešeren Črtomirov krvavi boj postavlja v nedvoumno jasen kontekst nasilnega, brezkompromisno etnocidnega pokristjanjevanja. V zaključku uvoda takole popiše sicer celotnemu planetu še kako dobro poznan način pokristjanjevanja: (Valjhun) ... »*Ne jenja pred dokler ni zadnja sraga krvi prelita, Dokler njih kdo sope, ki jim bila je vera čez vse draga*«. Da se je z nasilnim pokristjanjevanjem pokopal kozmološki, kulturni, vrednostni SISTEM slovenskega etosa, in da je bil narod s tem predan tujcem, je Prešeren zapisal v Krstu takole: »*Na tleh leže slovenstva stebri stari, v domačih šegah utrijene postave, v deželi parski Tesel gospodari, ječe pod težkim jarmom sini*

Slave, le tujcem sreče svit se v Krajni žari, ošabno nosjo ti pokonci glave«. Nato Prešeren podrobno opisuje Blejski otok kot svetišče boginje Žive, ki ga čuvata Staroslav in Bogomila in pojasni začetke srečne ljubezni Črtomira in Bogomile, ki se prekine ko: *»pripodil s seboj je Valjhun srditi požigat božje veže divje roje*«. Valjhun je po Prešernovem razumevanju predstavnik tujcev, arogantnih vzvišenih, intruderjev, divjakov, pripadnik neciviliziranega dela evropske kulture, in **NE CIVILIZIRANEGA**, kot to hočejo pokristjanjevanju prikazati protagonisti POMOR!!! Da so se Slovanska plemena tujcem uprla, da skratka ni šlo za svobodno odločitev za prevzem krščanske vere, Prešeren jasno obrazloži v naslednji stanci takole: *»povsod vzdigujejo se vere štiti, ki si prejel od matere jo svoje, te vere, ki ji deklica ta (Bogomila, op.p) služi ...«* *»List pride, kak'vasi in veže božje goré...čas, Črtomir je vzet orožje*«. Prešeren je torej brez dvoma sodil, da se je mobilizacija Slovenskega naroda zoper pokristjanjevanje dogodila šele po tem, ko je prišlo do vsesplošnega nasilja nad Slovensko kulturo!!! V nadaljevanju so stance posejane s Črtomirjevo željo in jasno namero da: *»bi vero...osvobodil*«, *»bogove rešil slavnih staršev*« ipd.

Bogomila v nadaljevanju pesnitve razkrije Črtomiru ves strah in muke, ki jih je doživljala v času vojne, ko je trepetala za njegovo življenje. V takšnem stanju jo je druidski krščanski duhovnik, seznanil s krščansko vero in jo s Staroslavom krstil. Bogomila je bila do konca obupana – pesnik to zapiše takole: *»obupala sem skoraj takrat reva*«. To je opis vojne traume. Lepo izražen sindrom povojne traume. Podobna zgodba se ponavlja povsod po planetu, kjer so katoliške vojske pokristjanjevale domorodce. Najprej so z mečem povzročili nepredstavljive traume v populaciji, potem so začeli s pokristjanjevanjem, otroke so iztrgali iz tradicionalnih vzgojnih sistemov, jih strpali v jezuitske šole, *»oblikovali*« nove možgane, travmatizirane posameznike pa na tak ali drugačen način prisilili v sodelovanje. To je zlasti veljalo za bolj izobražene, med katere sta sodila v našem primeru tako Črtomir kot Bogomila. Primer Bogomile, ki je za up preživetja Črtomira prešla na katoliško stran, je seveda zgovoren. Nedvomno pa velja, da je to storila zaradi travmatiziranosti ali pa zaradi taktičnosti.

Kar Prešeren opiše v stanci, kjer govori druidski duhovnik, ko krsti Črtomira: *»Valjhun ravna po svoji slepi glavi, po božji volji ne*«, je bil stoletja del premišljene strategije kolonizacije: najprej z mečem fizično osvajanje, razdejanje, genocid, čemur je z jezuitsko retoriko sledila kulturna asimilacija tudi skoz leporečja. Rimskemu imperiju je bilo po soočenju z Eseni na bližnjem vzhodu (civilizacija ob Kumranu v časih pred Konstantinom) popolnoma jasno, da vojaško osvajanje za dolgoročne koristi imperija ni zadostna strategija. Z oblikovanjem krščanske vere so v resnici izoblikovali sistem, matrico, za dolgoročno asimilacijo vojaško podrejenih ozemelj. Črtomirov prestop v krščansko vero je razumeti kot dejanje, ki ne temelji na resnični notranji veri, ampak stori to kot velik del opinion-makerjev pred in za njim, zaradi pragmatičnih razlogov in preživetvene strategije – morda dodatno tudi zaradi silne ljubezni do Bogomile – in neposredno post-travmatični izkušnji vojne, neposredno v patološkem stresu povojnega sindroma, v brezmejnem obupu!!!!

Razumevanje pokristjanjevanja, ki ga lahko razberemo pri avtorju slovenske himne v Krstu, je popolnoma jasno: Slovenci so postali kristjani iz OBUPA, v TRAUMI, v krču STRESA po brezkompromisnem etnocidnem nasilju in po brezupnem odporu, torej, neprostoovoljno, izključno zaradi taktike preživetja.

Lahko leta 2013 zapišemo, da smo opredelili Krst pri Savici kot eno največjih epskih stvaritev v literarni zgodovini Slovenije po spletu naključij? Imamo avtorja Krsta za največjega pesnika po naključju ali nam je dan kot ključ?

Zaključek Krsta je bil večkrat prepesnjen in težko je v resnici vedeti, katera verzija zaključka je prava. Obenem moramo upoštevati pionirsko naravo Prešernovega epskega truda z vidika predelave izsledkov J.V. Valvasorja in njegove Slave vojvodine Kranjske. Danes ob dostopnosti komplementarnih virov interpretacij ne bi smeli več prepuščati površnostim.

O tem, kako je zvezen zaključek, si lahko zato vsak misli svoje, saj je verzija, ki jo imamo v uporabi danes – najmanj kar lahko rečemo dvoumna. Poglejmo si verze, kot so zapisani v uradnih verzijah poezije po vseh cenzurah:

*»Molitve svete mašnik, on (Črtomir – ob krstu) z njim moli,
V imenu krsti ga svete Trojice,
So na kolenih, kar jih je okoli,
Se od veselja svet obraz device,
Ki je bila podpora vere krive,
Je opravljala službo Bognje Žive.«*

V tej stanci se vidi, da je plod popravkov in cenzur. Pesnik Prešernovega kova ne bi mogel zapisati tako netekočega verza. Je namenoma zapisal verze z obrtniški zatiki, da bi se ob tej kitici vsi ustavili in se vprašali, kaj je pesnik želel z zapisanimi besedami izreči??? Je v resnici hotel reči, da je Bogomila kljub navideznemu prevzemu krščanske vere ostala vernica in služabnica Boginje Žive??? Če jo vzamemo kot neodvisno izjavo, to lahko samo pomeni, da je v svoji notrini - kot bi rekel Taras - Bogomila ostala zvesta bognji Živi, morala pa se je sprenevedati zaradi prisotnosti dohovnov. Morda so se morali sprenevedati vsi, če je bil duhovnik, ki je krstil Bogomilo res druidski, Keltski svečenik, potem to velja toliko bolj dobesedno, saj je znano, da so morali svečeniki zaradi svojih mirovnih prizadevanj pogosto kamufilirati in skrivati svoja notranja, tradicionalna znanja. Tako so ravnali tudi afriški duhovni voditelji, ki so vodili svoje ljudi v času delovanja velikega suženjskega trikotnika (Evropa – Afrika – Novi Svet) , in tako ravnajo še danes šamani avstralskih aboridžinov. Za Bogomile v Bosni je zdaj že jasno, da so svojo pred-Katarsko kozmologijo zavestno prilagajali sprva krščanstvu nato islamu ter tako preživeli. Tisti, ki so študirali srednjeveški monasticizem vedo, da je bil samostan pogosto edini prostor, kjer so se lahko pred inkvizicijo skrili heretični intelektualci!!! Skrivanje resnične duhovne identitete je bilo v zgodovini dokazana metoda preživetja. Je Druid svetoval Staroslavju, da je za preživetje naroda edina strategija ta, da se fiktivno pustijo pokristjaniti??? Skrivanje v sovražnikovih vrstah je del starodavne taktike vojskovanja – tudi nekateri današnji politiki v Sloveniji, so jo sistematično, zgledno in dolgotrajno izvajali, kar lahko opazi vsak trezen politični analitik. A to ni predmet tokratnega pisanja.

Predpostavimo za hipec, da je Prešeren v zaključku Krsta hotel povedati, da je Bogomila v resnici do konca opravljala prikrito službo Boginji Živi. Potem je laže razumljivo tudi tisto, kar leži zapisano v dveh vrsticah nad tem verzom:

*»Se od veselja svet obraz device,
Ki je bila podpora vere krive«*

V tem primeru je razumeti kot »vero krivo« krščanstvo in ne staro slovansko! Če je druidski duhovnik, s keltskim predznanjem, dejansko Bogomili »zložil vse po vrsti«, kot zapiše poet v osrednjem delu Krsta, je povsem možno, da je Bogomila doživela Holistično razsvetljenje, torej, dejansko široko razumevanje univerzalne religije in procesov na Zemlji. Bogomila je – upoštevajoč nanizane okoliščine – imela izjemno pozicijo, izjemno zgodovinsko pozicijo, da je strnila spiritualne tokove severnega druidskega sveta, staroslovanske mitologije in daljne-vzhodnega šamanizma prepojenega z budizmom oziroma Vedantsko tradicijo ter nastajajočo paradigmo sestavljeno iz esensko-krščansko, grško-rimsko pitagorejsko tradicije in poganstva. Zlahka lahko tudi predpostavimo, da je Keltski druidski misionar prevzel krščanstvo izključno zaradi taktičnih, preživetvenih razlogov in da je tudi to taktiko lepo po vrsti zložil svojemu političnemu ekvivalentu - Staroslavlu. Taka razlaga je logična, tudi danes so nam dobro znani primeri tistih, ki so v minulih letih zlahka in preračunljivo prestopali iz R-KC k CK in nazaj, iz CK v RKC, sedeli v prvih vrstah pri maši in v prvih vrstah na CK in kasneje na vsak dan drugih političnih strankarskih ritualijah. Znane so nam družine, ki so imele naklepno družinske člane porazdeljene v najmočnejših polarno nasprotnih političnih grupacijah in tako vzdrževale svoje člane na najvišjih državniških in državnih funkcijah v vseh fazah osciliranja volilnega telesa. Kameleonstvo je kulturna praksa Evrope in brez težav si predstavljamo, da so posamezniki taktizirali z identitetami tudi v mnogo hujših časih kot danes, torej v časih, ko je bilo taktiziranje stvar preživetje in ne le stvar prestiža.

Hipoteza o Bogomilinem razsvetljenju.

Če je Bogomila, trenirana učenka Staroslava, kot duhovno šolana svečenica, res imela možnost biti v stiku s Keltskim Druidom, svečnikom, ki je zaradi taktičnih razlogov prevzel krščansko vero, potem je imela možnost sestaviti najmanj omenjene tri kozmološke sisteme. Če je Bila Bogomila trenirana, izobražena svečenica, potem ji je upoštevajoč stresne okoliščine in skrajni obup ter obenem velika zaloga erosa (energije ljubezni), torej splet dejavnikov in predznanja, lahko sprostil kundalini, kačo modrosti; Bogomili je prebilo ščite AVIDYE (slepote), razsvetlil se ji je obraz, doživela je razsvetljenje, iniciacijo. In dekle, ki je bila navidezno »podpora vere krive« (v tem primeru mišljeno kot podpornica krščanstvu) ...se je v svoji blaženosti razsvetljenja zavedla UNIVERZALNOSTI, HOLISTIČNOSTI verovanj. V takih primerih je vsakomur, ki se z misteriji ukvarja resno jasno, da se človeška duša zamakne in postane **upasana** (glej predhodno razlago besed upasati, stanje samyama ali shamanam) v brezmejno pomirjenost z vse-mirjem³², obenem pa se pokloni božanstvu, ki mu je v tradiciji in kozmološki biti najbliže – v tem primeru se Bogomila vrne k Bognji Živi in naprej opravlja njeno službo. Možna interpretacija je torej ta, da Boginja Živa v skrbi za Slovenski narod naloži Bogomili, da skrbi za navidezno pokristjanjevanje in prepreči genocid. Zadnji del je po našem mnenju napisan tako dvoumno in nerodno namenoma, da bi Prešeren z njim sprovciral premislek in obenem zaobšel cenzuro. Tudi pri epilogu o življenju Črtomira je enako kot pri Bogomili samo indikacija za premislek: *«postane mašnik, v prsih umrjejo nekdanji upi»*. Tu je Prešeren gotovo mislil tudi na svojo usodo, ko se je odločil, da se odreče študiju teologije - gotovo z dobrimi, doslej neraziskanimi razlogi. Kateri vse upi so pokopani, je za Črtomira v pesnitvi Krst pri Savici jasno – pokopani so upi, da bi si Slovenci »**prosti volili vero in postave**«. Pokopani so upi, da bi Slovenci ohranili

³² Povsod po besedilu uporabljamo za univerzum slovensko besedo vse-mir-je. Beseda mir v slovenskem jeziku pomeni stanje skupnosti (celote) v katerem je doseženo ravnotežje (soglasje, konsenz).

svojo lastno, avtohtono demokracijo! Za Prešerna samega pa je izbrana dikcija v zaključku Krsta bržkone pomenila, da se je zavedel, da se mora odreči **upom o duhovni prenovi Slovencev**. Črtomir je moral do »**smrti preganjati zmot oblake**«. Prav lahko si mislimo, da je Prešeren s tem žele reči, da se je moral Črtomir do smrti otepati z oblakom zmotnih predstav in al-kohla, s katerimi se je moral sam v sebi soočati kot duhovnik. Ni bilo s samim Prešernom podobno?

Bogomila se po F.P. vrne k očetu Staroslavu. Ali si lahko kdo domišlja, da je stari svečenik Staroslav, treniran duhovni učitelj in skrbnik templja boginje Žive – lahko kdajkoli zapustil svojo kozmologijo? Ne. Vsi ki smo se kdajkoli bogatili z duhovnimi učenji **veno brez sence dvoma**, da se učenja in znanja, ko enkrat stopiš na pot, samo seštevajo in plemenitijo. Spreobrnjenja niso možna, možne so samo kognitivne komplementarnosti. Dobro šolani svečeniki svojo modrost vedno in praviloma samo dopolnijo s komplementarnimi kozmologijami. Bogomila in Staroslav sta po Prešernovi pripovedi torej ostala kot holistična svečenika na Blejskem otoku. To z drugimi besedami pomeni, da sta svoje znanje in modrost v celoti (četudi s taktičnimi cenzuriranjmi) širila na naslednike ... kode teh spoznanj pa na različne načine kodirala v arhitekturi, zapisih, zgodbah. Prešeren je bržkone z epilogom želel reči, da se znanje in modrost ohranjajo kljub radikalnim terorjem, da **resnica** preživi!

Ali Prešeren v svoj osrednji ep umestil Bogomilo, skrbnico svetišča boginje Žive in hčerko Staroslava naključno???? Ali je osrednjo Prešernovo pesnitev sploh moč brati drugače kot klic k duhovni prenovi, duhovnemu osveščanju o kozmoloških koreninah Slovencev? Mar ni Bogomila preživel pomnik civilizacijskega stika med Keltskim druidom in staroslovanskim svečenikom? Če je tako, potem si Krst pri Savici zasluži povsem drugačno branje kot smo ga bili morali brati doslej. Na vsak način pa »največja pesnitev genija slovenske poezije« daje jasen odgovor tistim, ki trdijo, da je pokristjanjevanje potekalo nenasilno in da so slovanska plemena krščanstvo prevzela prostovoljno.

Resnica je pri izviru, pri vodi. V odgovor na gornja vprašanja zapojmo z nekim drugim pesnikom: »*You can fool some people all the time and .. all the people some time ... but you can not fool all the people all the time!*«

You can not fool all the people all the time

Številni slovenski intelektualci in kulturni delavci so bil v svojem življenjskem kreativnem opusu neizmerno obremenjeni z vprašanjem krščanstva in slovenskih pred-katoliških korenin ter globalne kozmologije. Naj bo blagohotno odpuščeno, če omenjamo samo **Josipa Vandtota, Franceta Prešerna** in **Tarasa Kermaunerja**. Velika škoda je, da je prezgodaj odšel **Jure Detela**, morda človek, ki bi lahko s **Tarasom, dr. Janezom Drnovškom** in **Francetom Susmanom** bistveno pripomogel k razodetju nove teologije, nove filozofije, nove kozmologije za naš Hram. Vame je Jure vtisnil trajno kodo. Neizbrisno. Spominjam se najinega zadnjega sprehoda v globokem gozdu v srcu Dolenjske, kjer smo imeli mednarodni mirovni tabor. Ne samo besede, temveč njegov način gibanja, zlitje duha, materije, notrine, lupine in okolice, prehajanje iz singularnega v univerzalno. Kasneje, ko sem razvijal kozmologijo na osi suffusion-saturation-sanyama-shamanam in up-asana mi je postalo bolj jasno, kaj je živel Jure. Z Juretom sva koncem 80ih, predvsem pa ob zaostitvi odnosov v Jugoslaviji pred vojno, snovala pacifistično zavezo, radikalen kodeks nenasilnega bivanja. Jure ni potreboval Tarasovega teologiziranja. Jure ni bil larpartist niti za

trenutek. On je BIL umetnost. Škrati in vile so tisto magično srečanje z Juretom zapečatili na svojevrsten, šamanski način: ko sem se vozil z Dolenjske ob Temenici, je na peščeno cesto na obronku gozda v težkem ovinku s kolovoza predme planilo vozilo – izmaknil sem se mu in zgrmel v Temenico, moje vozilo je drselo v reko obrnjeno vznak; na strehi sem zdrsnil pod vodo. Po vsem ropotu kotaljenja po dolgi klančini od ceste proti reki sem se znašel viseč v kabini vozila z glavo navzdol na rečnem dnu. Tišina. Čudovit, neizbrisen občutek večnega miru, tišine, ki je ni zmotilo nežno žuborenje VODE, ki je skoz razbito prednje steklo vdiral v kabino vozila. VODA me ni motila v občutku večnega miru in tišine: Voda je medij, v katerem smo se rodili in voda je medij, v katerem zlahka umremo mirno. Redki so bili trenutki tako brezmejnega miru v mojem življenju kot tisti trenutki na rečnem dnu v Temenici po mojem najglobljem sprehodu z velikim slovenskim šamanom, **Juretom Detelo**. A tudi Jure ni vedel, za ključ AL-KOHLA in toksinacij, tudi on je bil žrtev toksinacijske indoktrinacije. Od tistega padca v Temenico naprej, sem vedel: VODA je ključni medij, ki ga je treba obravnavati, ključni medij kozmološke komunikacije z vsemi svetovi in obenem tudi prvi medij, ki ga je POMOR prijela v svojem manipulativnem scenariju: prvi čudež v Novi zavezi, je tudi prva velika LAŽ. Spreminjanje vode v vino ima neslutene dimenzije in kataklizmične posledice v celotni zgodovini pokristjanjevanja. POMOR je vedela, kje mora resnici zabiti žebelj v krsto. Umazali so VODO in institucionirali ZABLODO skoz al-kohl. Za skalitev in zastrupitev bazena čiste vode je potrebna samo kaplja umazanije, samo kaplja strupa. **Za potvorbo resnice je potrebna samo kaplja laži**. Za packanje je potrebna mala nemarnost, za čiščenje desetletja, ali stoletja truda.

Kaj nam govorijo zapisane zgodbe, kaj nam govorijo subtilne in jasno izražene presežne silnice izpostavljenih slovenskih intelektualcev skoz čas? Govorijo nam, da je duhovna prenova za kolonizirane kulture NUJEN projekt. To kaže tudi dejstvo, da znanost korakoma in z neverjetnimi in težko razumljivimi zaostanki sledi dogajanju na terenu, ko se cele generacije usmerjajo k iskanju duhovnosti s pladnja ponudbe svetovnih verskih, mitoloških, kozmoloških, zdraviteljskih zakladnic in najrazličnejših virov mejne znanosti, parapsihologije. Na knjižnih policah slovenskih knjigarn bomo našli stotine prevodov in knjig v izvornikih o svetovnih religijah, komparativni religiji, medtem, ko je ponudba informacij o virih predkrščanske slovenske tradicije zanemarljiva. Knjige domačih avtorjev so večidel razprodane (Šmitek, Goljevšček itd.) in jih na knjižnih policah ni najti.

Tako šolajoča mladina in zainteresirana javnost nima hitrega dostopa do ključnih gradiv o raznoliki in pestri tradiciji duhovnosti, verovanj in mitologiji na slovenskih tleh. Vzpostaviti bi morali raziskovalno področje in zagotoviti strokoven pristop k zbiranju in arhiviranju gradiva, ki je zdaj razpršeno in težko dostopno. **Studia mythologica Slavica**³³ predstavlja dobro izhodišče za vzpostavitev raziskovalnega področja. Glavni cilj leta 1998 ustanovljene znanstvene revije *Studia mythologica Slavica* je »spodbujanje raziskav mitopoetičnega izročila slovanskih narodov in analize virov slovanske mitologije. Revija objavlja podrobne analize slovanskih mitopoetičnih izročil in primerjalne študije mitoloških in religioznih pojmovanj starejših slovanskih, evrazijskih in drugih civilizacij. Revija ima mednarodni in multi-disciplinarni značaj in je tematsko zanimiva za področje etnologije, filologije, zgodovine, arheologije, religiologije, literarne zgodovine in filozofije.« Napor avtorjev

³³ <http://sms.zrc-sazu.si/>

in urednikov te revije je smiselno združiti in povezati s številnimi posamezniki, samostojnimi raziskovalci, raziskovalno polje pa razširiti. Na ta način bomo razblinili mit o slovenski krščanski tradiciji, krščansko tradicijo postavili na svoje mesto v naši zgodovini, sprostili diskurz o identitetah, tradiciji in koreninah prebivalstva in pokazali, da so korenine slovenske kozmologije bistveno globlje in bistveno bliže sodobnim dognanjem o resnici o bivanju, kot so to s preganjanjem »poganstva« dokazovali doslej! Marsikateri kode, ki se danes nahajajo v folklornem izročilu, kulturnem izročilu bodo tako zaživele v povsem novi luči, razumeli jih bomo, postale bodo legitimen in temeljni del naše kozmologije, in ne eksotičen okras v našem kulturnem izročilu. S tem bodo dobile ne le estetsko temveč tudi temeljno uporabno vrednost za kvaliteto življenja v naših hramih. Na tem področju izstopa opus etno muzikologinje dr. **Mire Terlep Omersel**, ki predstavlja s svojo katedro VEDUNA nemara najgloblji projekt revitalizacije starih znanj.³⁴ Miri se prostost duha priklanja in ji posveča to pisanje!

Ob omembi nekaterih del nekaterih posameznikov moramo posebej poudariti, da so bile te omembe zgolj ilustrativne narave; nismo imeli ambicije, da bi se približali znanstvenemu ali enciklopedičnemu zapisu. Vrsta tistih, ki vztrajno tkejo nit sanjave tradicije bi bila na srečo dolga, a na prostost duha so prav posebej spodbudno vplivali poleg omenjenih tudi **Zmago Šmitek**, **Damjan Ovsec** in **Mišo Alkalaj** ter recentno **Marjan Smrke** ter **Irena Jarc**, avtorica knjige »Duhovna dediščina **Katarov** -(katari ali čisti) in druge šole misterijev« je en tistih biserov, ki so se posvetili študiju iz čistega klica notrine; njena knjiga je velik prispevek k premisleku in vesel sem, da je knjigo v slovenskem jeziku napisala ona, sicer bi jo slej ko prej morala druga roka prostost duha. Podobno **Marko Pogačnik** opravlja izjemno dragoceno delo poglobljenega raziskovanja in razlage vitalnih točk na posameznih geografskih oziroma prostorskih točkah, ki so bile v preteklosti posebej obremenjene. Marku velja posebna zahvala. In še in še in še bi lahko naštevali, kajti baza znanja se neustavljivo širi. Poklon vsem, ki vztrajajo. Jim domača družboslovna znanost sledi?

³⁴ <http://www.veduna.si/>

Nova duhovnost – je na prostem trgu storitev; jo je treba regulirati?

Vem, da se sliši sterilno - posebej, če je izpisano izpod prstov starega new-agerja - a dejansko gre pri posredovanju znanj (vedenj, vedstva) za storitve (izobraževanja, zdravljenja, celostne spodbude duhovni rasti in razvoju) za povsem običajno storitveno dejavnost, v vsem primerljivo s storitvami svetovanja za energetsko sanacijo, gradbeništvo, prehrano, šport itd. Tu je potrebna resna in trezna razprava. Ali je trg storitev na področju duhovnosti že tako razvit, da potrebujemo regulacijo, ali ga prepustimo samo-regulaciji skoz konkurenco ali pa ga celo spodbujamo z razvojnimi spodbudami (razpisi za denarna sredstva in subvencije)? Sam mislim, da je trg storitev na področju duhovnosti že tako razvit, da bi ga lahko popolnoma deregulirali, in umaknili vse subvencije v te namene iz javnih sredstev. Regulacija je potrebna samo v kontekstu varovanja človekovih pravic in s tem povezanega nadzora nad delovanjem dotičnih organizacij. Duhovnost je tako blizu zdravilstvu da ju je skorajda nemogoče ločevati saj gre v obeh primerih za celosten pristop k bivanju; v primeru, da bi regulatorni okvir obravnavali za duhovnost in zdravilstvo sočasno, je seveda pristop k zakonodaji povsem drugačen, saj so storitve na področju zdravljenja močnejše regulirane. A to vprašanje presega namen tega prispevka.

Religije in verovanja, duhovne prakse in učenja, so danes na odprtem globalnem trgu. Religija, je *de facto*, ponekod (npr. v Nemčiji, kjer je članstvo v verski skupnosti neposredno obdavčeno) pa tudi *de iure* v domeni običajnega reguliranega prostora. Marsikdo bo ob tem presenečeno ali tudi zgroženo odkimali, a resnica je, da si danes verske prakse ljudje izbirajo na prostem trgu, na prostem trgu plačujejo za storitve, se udeležujejo (in plačujejo) za najrazličnejše oblike konzumiranja storitev in znanj. To je neizogibna in neizpodbitna **resnica** o sodobnih verskih praksah. V demokratičnih državah je ta resnica opredeljena kot temeljna človekova ustavna pravica – tudi pri nas. Na trgu imamo tako dobro razvito konkurenco ponudbe zdravstva in to na vseh ravneh, od izrazito telesnega (masaže, joge, alternativne oblike zdravljenja akutnih pojavov...) do ravni zdravja na kognitivni ravni (doslej uveljavljen izrazi v polju psihologije) in naprej v mejna področja, ki jih danes nemara najbolj jedrnato povzema izraz »peta dimenzija«. Ker z duhovnostjo povezane organizacije delujejo na prostem trgu, morajo same skrbeti za kvaliteto in nadzor nad svojimi produkti (storitvami), s katerimi nastopajo v javnosti, To je enako pomembno na področju prehrane in drugih tržnih dobrin, kot na področju ZNANJA, VEDENJA, DUHOVNOSTI, VERE. Tako kot v gospodarstvu in v donosnih panogah, je tudi na področju duhovnosti in verskih praks danes največja dinamika, največ kreativnosti in inovativnosti v malih in srednjih duhovnih skupnostih (v nadaljevanju MSDS). Slovenska država je inovativnost in pretok znanja opredelila med temeljne prednostne naloge. Prodajalci ekološko pridelanih živil sami poskrbijo za oblikovanje in zaščito znamk kakovosti (certifikacijo). Enako bo potrebno tudi na področju storitev duhovnosti – za nadzor nad kvaliteto bodo morale poskrbeti MSDS same, država pa mora skrbeti samo za varovanje človekovih pravic in v tem kontekstu za nadzor.

Scenariji za odprt trge ponudbe storitev na področju duhovnosti in holizma so odvisni od odgovora na vprašanje, ali v javni razpravi o tem vprašanju kotiramo duhovnost

kot vrednato, ki je tako pomembna, da jo mora država spodbujati, **V tem primeru je treba** opredeliti duhovnost kot področje, ki je za državo in državljane pomembno in pri katerem država sodeluje s transparentnim zagotavljanjem spodbud (socialni transferji, programsko financiranje ipd). Ta scenarij je do duhovnosti proaktiven in vsi izpeljani inštrumenti so usmerjeni v diverzifikacijo in pluralizacijo polja duhovnosti tudi v luči kulturne dediščine in vprašanja identitet na slovenskem. Sam temu scenariju za enkrat nisem naklonjen, saj mora najprej priti do de-monopolizacije. Prav tako lahko prehitra implementacija takega scenarija povzroča dodatne birokratske ovire, institucije .. in s tem povezana tveganja konfliktov interesov in zlorabe. Proaktivni pristop s spodbudami za pluralizacijo duhovnosti predlagam po opravljeni fazi dealkoholikalizacije. Hitro ;-)

V vsakem primeru in v vseh scenarijih pa je potrebno najprej opraviti začetne korake:

1. Spremeniti vodo spet v vodo in iz nje napraviti glavnega junaka sprememb.
2. Spremeniti ustavo, tako da opredelimo prostost duha kot temeljno človekovo pravico oziroma kot temeljni del korpusa ustavne etike³⁵.
3. Spremeniti zakonodajo: odprava zakona o Verski svobodi in sprejem novega zakona o prostosti duha, ki bo imun na dikcije, prilagojene POMOR in ki bo omogočal dejansko spoštovanje načela nevtralnosti, pošteno in smiselno regulirano konkurenco na področju zadevnih storitev ter pošten konkurenčni nastop vseh MSDS na trgu.
4. Vzpostaviti raziskovalno in informacijsko središče z vsemi informacijami in didaktičnimi pripomočki o duhovnih usedlinah na ozemlju RS ter ustrezne izobraževalne programe.
5. Sprememba pravil izvedbe popisa prebivalstva / Cenzus 2021 (ali črtanje ali pa bistvena sprememba vprašanja o verski opredelitvi), tako, da bo pokrajina identifikacij prebivalstva glede duhovne prostosti, popolnoma jasna in da bo v to sliko vključena populacija, ki z vidika identifikacij najbolj migrira (srednješolska populacija).
6. Do leta 2021, ko je Slovenija, kot država vključena v EUROSTAT dolžna izvesti nov popis prebivalstva – je ravno dovolj časa za temeljite priprave. Držim svete strele v pesti, da bo to postala eminentna tema tudi za ateiste Slovenije.

Ostej jarej in bistro-viden

Marko Hren / Sanjava Prostost Duha, 2013

³⁵ Ustavno sodišče je v izreku U-I-92/07 podalo mnenje o varstvu 41. člena Ustave in eksplicitno navedlo, da gre za varstvo » teističnih, ateističnih in neteističnih prepričanj s področja etike oziroma morale, katerih notranje in zunanje lastnosti kažejo na njihovo konsistentnost, tehtnost, resnost, kohezivnost in pomembnost«. Ustavno sodišče je v tej odločbi utrdilo načelo o ločenosti države in verskih skupnosti iz prvega odstavka 7. člena Ustave in kot cilj načela opredelilo »z nevtralno držo države zagotoviti resnično svobodo vesti in enakost posameznikov – verujočih in neverujočih – ter verskih skupnosti.« Celotno besedilo citiranega izreka navaja na sklep, da je potrebno ustavno besedilo modernizirati in povsem odpreti pot prostosti duha.